

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO PATENTŲ BIURO 2015 M. VEIKLOS APŽVALGA

Vilnius
2016 m.

TURINYS

Organizacinė struktūra, žmogiškieji ištekliai 6

Išradimai 9

Prekių ženklai 19

Dizainas 30

Puslaidininkinių gaminių topografijos 39

Apeliacijos ir protestai 41

Švietimo ir informacinės sklaidos veikla 46

Teisėkūra ir tarptautinis bendradarbiavimas 55

Informacinės technologijos 61

ĮŽANGA

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras (VPB)

yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, valstybės biudžetinė įstaiga, vykdanti valstybinį pramoninės nuosavybės objektų (išradimų, dizaino, prekių ženklų ir puslaidininkinių gaminių topografijų) apsaugos įteisinimą Lietuvoje ir centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijas Europos Sąjungoje (ES) ir Europos patentų organizacijoje (EPO). Įsteigtas 1991 m.

VPB steigėjas

yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė. 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1454 Valstybinis patentų biuras priskirtas Teisingumo ministerijos reguliavimo sričiai.

VPB misija

yra įteisinti išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus ir užtikrinti visuomenės pramoninės nuosavybės apsaugos poreikius.

Valstybinis patentų biuras, vykdydamas jam pavestus uždavinius, skelbia nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos pramoninės nuosavybės registrų duomenis oficialiame biuletenyje „Išradimai. Dizainas. Prekių ženklai“. Duomenis apie apsaugotas Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės teises galima taip pat rasti Lietuvos Respublikos patentų, Lietuvos Respublikoje įsigaliojusių Europos patentų, Lietuvos Respublikos prekių ženklų, Lietuvos Respublikos dizaino duomenų bazėse bei Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO), Europos patentų tarnybos (EPT) ir ES intelektinės nuosavybės tarnybos (ESINT) duomenų bazėse.

Vertinant 2015 metų Valstybinio patentų biuro veiklos statistinius rodiklius, praėjusius metus galima įvardinti stabiliais. Palyginti su 2014 metų rodikliais, bendras praėjusiais metais gautų paraiškų ir prašymų skaičius (apie 5,6 tūkst.) iš esmės liko nepakitęs. Prekių ženklų ir dizainų paraiškų skaičius išliko panašaus lygio, tačiau net 11 proc. išaugo Lietuvoje įsigaliojusių Europos patentų skaičius.

Kita vertus, palyginti su 2014 m., praėjusiais metais 29 proc. sumažėjo nacionalinių patentų paraiškų skaičius. Vertinant vidutinį 2010–2014 m. patentų paraiškų lygį, 2015 m. gautų nacionalinių patentų paraiškų skaičius sumažėjo 8 proc. Tokį paraiškų skaičių galėjo lemti keletas priežasčių: galimybės pasinaudoti nacionaliniu Patentinės kooperacijos sutarties keliu pasibaigimas 2014 m. ir pareiškėjų naudojimosi valstybės finansine parama patentavimo projektams intensyvumas.

Pastaraisiais metais pastebime pranešimų apie tarptautinių prekių ženklų registracijų, išplėstų Lietuvoje, mažėjimo tendenciją ir gana nedidelį nacionalinių dizaino paraiškų skaičių.

2015 m. itin didelis dėmesys buvo skiriamas VPB paslaugų tobulinimui: išplėstas elektroninių paslaugų sąrašas, sukurta abipusio komunikavimo elektroniniu būdu galimybė, supaprastinta įgaliojimų pateikimo tvarka, iš esmės atnaujinta prekių ženklų ir dizainų registrų administravimo programinė įranga, optimizuoti VPB veiklos procesai. Šie rezultatai sudaro sąlygas naudotojams paslaugas gauti patogiau, greičiau ir paprasčiau.

2015 m. VPB ypač aktyviai dalyvavo Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklai ir dizainas) projektuose: nuo Bendradarbiavimo fondo veiklos pradžios VPB įgyvendino 21 projektą, taip pat aktyviai dalyvavo konvergencijos – ES patentų tarnybų praktikos vienodinimo darbe. Kaip ir kasmet, praėjusiais metais buvo įgyvendinamas bendradarbiavimas su Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija ir Europos patentų tarnyba. 2015 m. buvo tęsiami parengiamieji darbai siekiant prisijungti prie bendro galiojimo Europos patento ir Bendro patentų teismo sistemos.

Itin daug dėmesio 2015 metais buvo skirta pramoninės nuosavybės apsaugos populiarinimui, ypač dizaino apsaugos srityje. Bendras pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių žinomumo lygis tarp verslo subjektų 2015 metais išaugo net 6 proc. ir pasiekė 74 proc.

Norėčiau padėkoti VPB kolektyvui už puikius praėjusių metų rezultatus ir nuolatinį dalyvavimą tobulinant VPB veiklą. Taip pat norėčiau padėkoti Patentinių patikėtinių asociacijai ir kitiems sistemos naudotojams už bendradarbiavimą ir konstruktyvius VPB paslaugų kokybės gerinimo pasiūlymus.

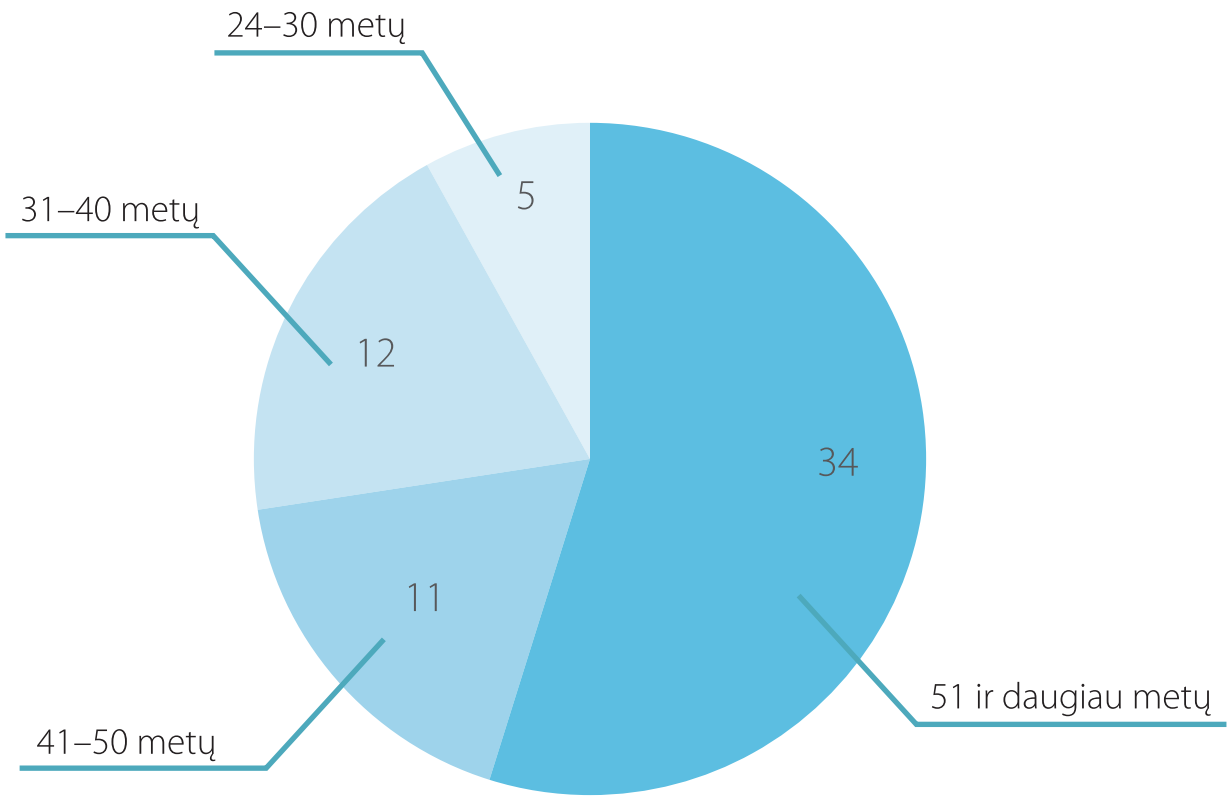
Valstybinio patentų biuro direktorius
Arūnas Želvys

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

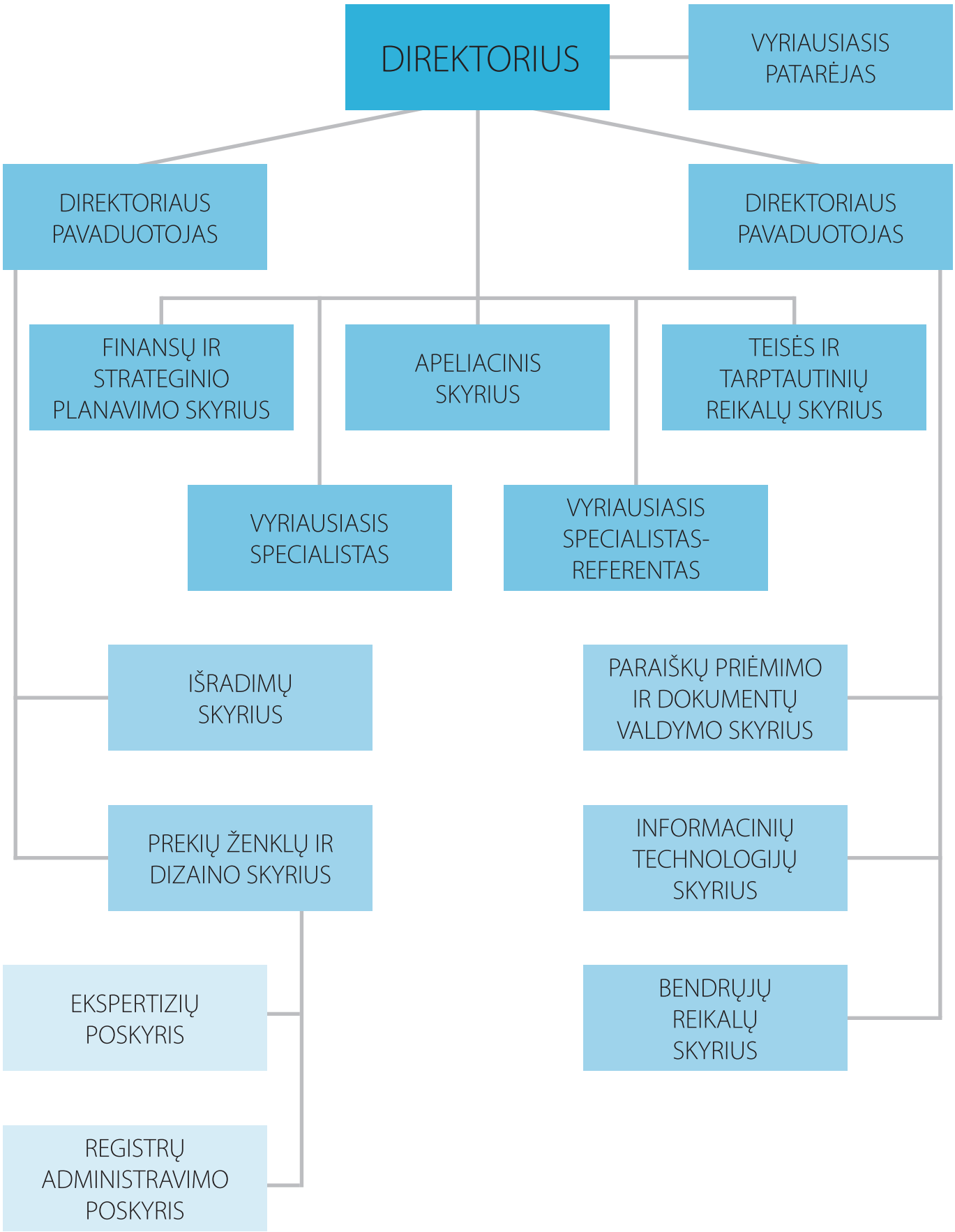
Per visus 2015 m. išliko nepakitęs VPB įsteigtų pareigybių skaičius – 60, iš kurių 39 pareigybės – valstybės tarnautojų ir 21 pareigybė – darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį. 2015 m. VPB buvo vykdomi struktūros pertvarkymai, mažinant vadovaujančių darbuotojų pareigybių skaičių. 2015 m. III ir IV ketv. buvo panaikintos keturios skyrių (Apeliacinio, Finansų ir strateginio planavimo, Informacinių technologijų bei Teisės ir tarptautinių reikalų) vedėjų pavaduotojų pareigybės ir vietoj jų atitinkamai įsteigtos skyrių vyriausiųjų specialistų ar patarėjų pareigybės.

2015 metais į VPB buvo priimti 6 nauji darbuotojai, iš kurių 2 valstybės tarnautojai ir 4 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį. Per metus atleisti iš pareigų 2 valstybės tarnautojai.

VPB PERSONALO AMŽIAUS PASISKIRSTYMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO PATENTŲ BIURO STRUKTŪROS SCHEMA

IŠRADIMAI

SVARBIAUSI REZULTATAI
IŠRADIMŲ PATENTŲ SRITYJE 2015 M.

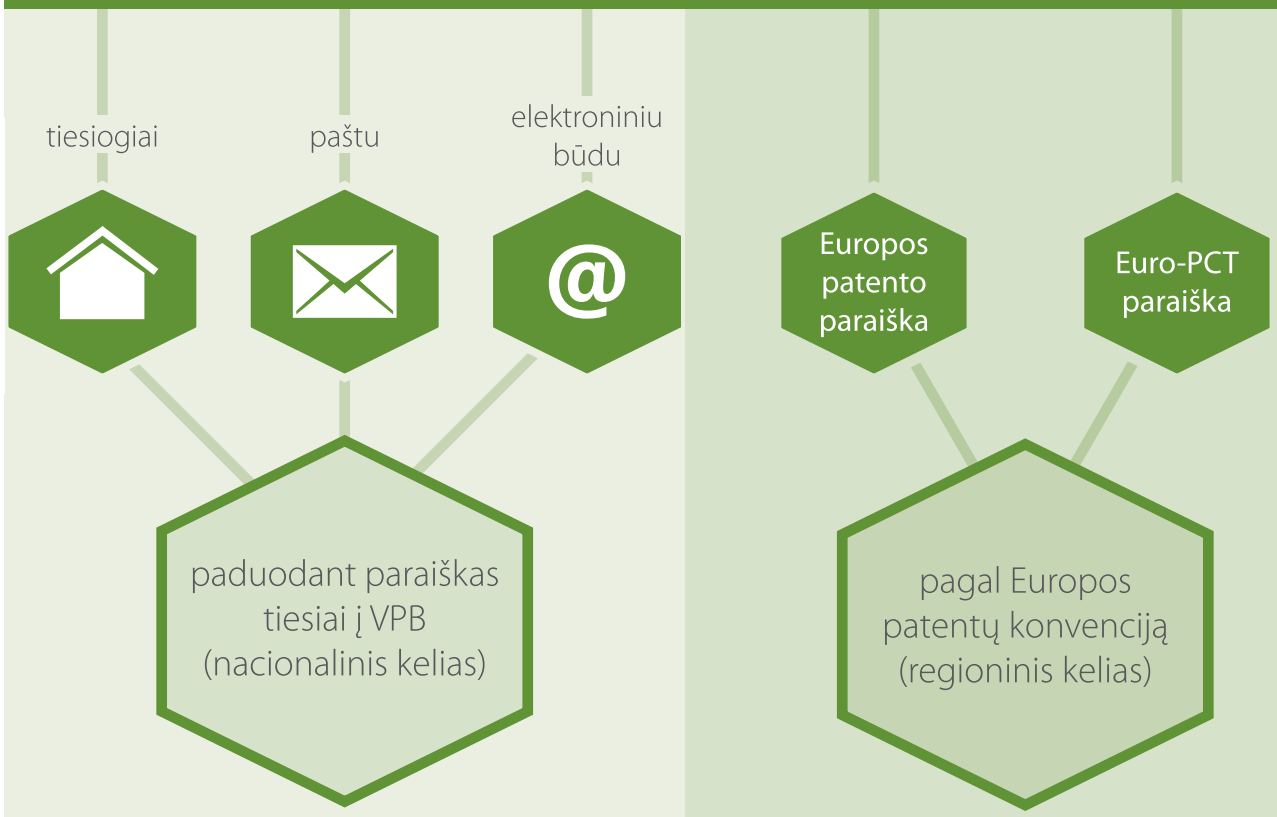
11%
padidėjo

Lietuvoje įsigaliojusių Europos patentų skaičius

10%
daugiau

išduota nacionalinių patentų

PATENTINĖS APSAUGOS GAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

1994 m.

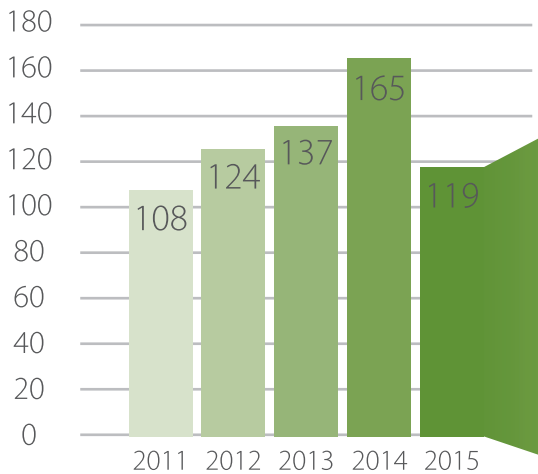
Pagal Lietuvos Respublikos patentų įstatymą išradimams suteikiama patentinė apsauga.

2015 m.

- Į Valstybinį patentų biurą paduota 119 nacionalinių patentų paraiškų, iš jų 101 padavė Lietuvos pareiškėjai. Konvencinį prioritetą buvo prašoma suteikti 12 patentų paraiškų.
- VPB, kaip paraiškas priimančioje tarnyboje, buvo gautos 9 tarptautinės paraiškos.
- Buvo paduotos 54 paraiškos papildomos apsaugos liudijimui gauti.
- Dėl paieškos nacionalinėms patentų paraiškoms atlikimo EPT 2015 metais į VPB kreipėsi 5 pareiškėjai. 4 paraiškos išsiųstos į Europos patentų tarnybą paieškai atlikti.

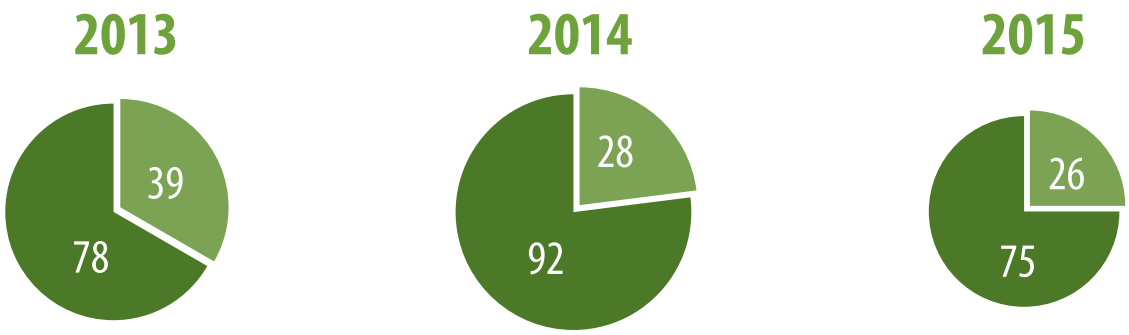
PATENTŲ PARAIŠKŲ PADAVIMAS

PATENTŲ PARAIŠKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL PAREIŠKĖJO VALSTYBĘ 2015 METAIS

Valstybė	Paraiškų skaičius	%
BY	3	2,52
CN	5	4,20
DE	1	0,84
EE	1	0,84
FR	1	0,84
JP	2	1,68
LT	101	84,88
PL	2	1,68
RU	2	1,68
TR	1	0,84
Iš viso	119	100

PATENTŲ PARAIŠKŲ, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAREIŠKĖJŲ PADUOTŲ 2013–2015 METAIS, SKAIČIUS

	2013	2014	2015
Juridiniai asmenys	78	92	75
Fiziniai asmenys	39	28	26
Iš viso:	117	120	101

LIETUVOS ORGANIZACIJOS, 2015 M. PADAVUSIOS PATENTŲ PARAIŠKAS

Eil. Nr.	Pareiškėjai	Paraiškų skaičius	Eil. Nr.	Pareiškėjai	Paraiškų skaičius
1.	KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS	12	21.	UAB „FELIKSNAVIS“	1
			22.	UAB „FIVE WAYS COMPANY“	1
2.	VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETAS	11	23.	UAB „Fabrica moderna“	1
			24.	UAB „Frelaris“	1
3.	VILNIAUS UNIVERSITETAS	11	25.	UAB „GTV“	1
4.	UAB „Pupa supa“	2	26.	UAB „INOVATYVIŲ PROCESŲ SPRENDIMAI“	1
5.	VMTI FIZINIŲ IR TECHNOLOGIJOS MOKSLŲ CENTRAS	2	27.	UAB „Kleismantas“	1
6.	AB „Žemaitijos pienas“	1	28.	UAB „Lamberta“	1
7.	Aleksadro Stulginskio universitetas	1	29.	UAB „Metiksa“	1
8.	BENJAMIN RIVER PRODUCTIONS, UAB	1	30.	UAB „MATURĖ“	1
			31.	UAB „Neurotechnology“	1
9.	BOD GROUP	1	32.	UAB „ORIGMED“	1
10.	Lietuvos energetikos institutas	1	33.	UAB „Precizika Metrology“	1
11.	My Research, UAB	1	34.	UAB „Probiosanus“	1
12.	UAB „AIZ“	1	35.	UAB „Saulės Vėjo Aruodai“	1
13.	UAB „ALDREA“	1	36.	UAB „TUTUTIS“	1
14.	UAB „Altechna R&D“	1	37.	UAB „Vėjo projektai“	1
15.	UAB „Aukšto slėgio filtravimo sprendimai“	1	38.	UAB „WOODHOUSES.LT“	1
16.	UAB „BALTIC ORTHOSERVICE“	1	39.	Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Inovatyvios medicinos centras	1
17.	UAB „BALTSETA“	1			
18.	UAB „Bioseka“	1	40.	Vlado Bložės PĮ	1
19.	UAB „EKSPLA“	1	41.	V. Stankaus individuali įmonė	1
20.	UAB „Ekorama“	1	42.	VšĮ „Visumos projektai“	1

PATENTŲ IŠDAVIMAS

2015 m. VPB išdavė 133 patentus – 10 proc. daugiau nacionalinių patentų nei 2014 m.

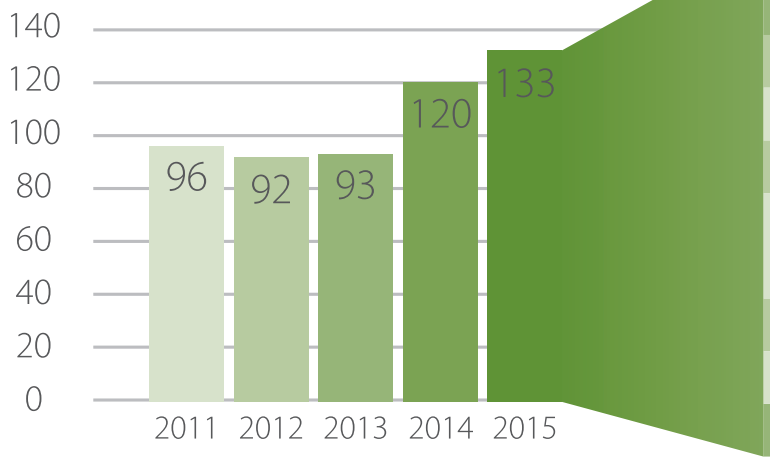
Beveik pusė jų orientuoti į žmogaus poreikių tenkinimą.

Tai kone dvigubai daugiau nei į tą pačią sritį orientuotų nacionalinių patentų fiksuota 2014 m.

Reikšmingą dalį sudarė chemijos, metalurgijos, mechanikos, fizikos ir kitų įvairių technologinių procesų srityse taikytini nacionaliniai patentai.

2015 METAIS IŠDUOTI PATENTAI PAGAL PATENTŲ SAVININKŲ VALSTYBES

Valstybė	Paraiškų skaičius	%
CN	4	3,01
IE	1	0,75
KZ	24	18,05
LI	2	1,50
LT	96	72,18
UA	1	0,75
US	5	3,76
Iš viso	133	100

Patentų,
išduotų 2015 metais,
skaičius pagal TPK skyrius

Žmogaus poreikių tenkinimas (A)	Įvairūs technologiniai procesai; transportas (B)	Chemija; metalurgija (C)	Tekstilė; popierius (D)	Statyba; kalnakasyba (E)	Mechanika; apšvietimas; šildymas; ginklai; sprogdinimo darbai (F)	Fizika (G)	Elektra (H)
56	14	21	0	9	14	14	5

EUROPOS PATENTAI

2015 m.

Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 1390 Europos patentų, išduotų Europos patentų tarnybos (EPT), 1328 iš jų išduoti pagal Europos patentų konvenciją (EPK).

2015 m. Lietuvoje įsigaliojusių Europos patentų skaičius – didžiausias per pastaruosius penkerius metus.

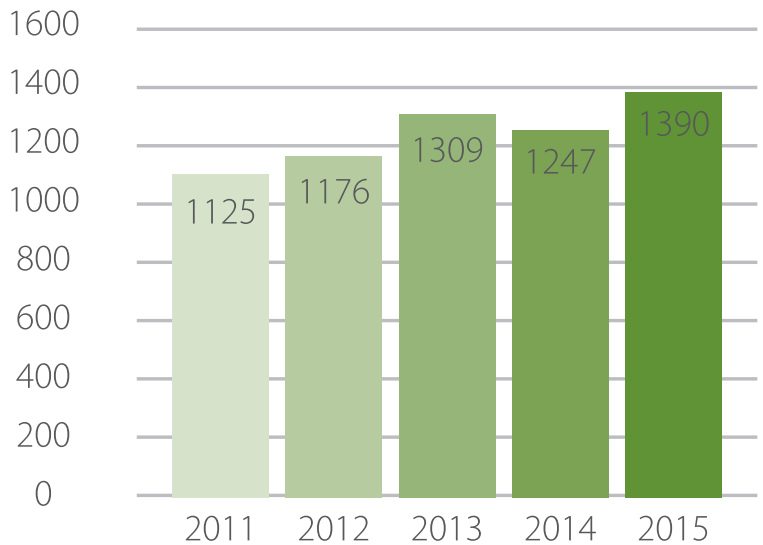
Iš 1 390 Europos patentų – didžioji dalis taikytini chemijoje ir metalurgijoje, taip pat orientuoti į žmogaus poreikių tenkinimą.

Beveik pusės Lietuvoje įsigaliojusių Europos patentų savininkai – iš Jungtinių Amerikos Valstijų ir Vokietijos.

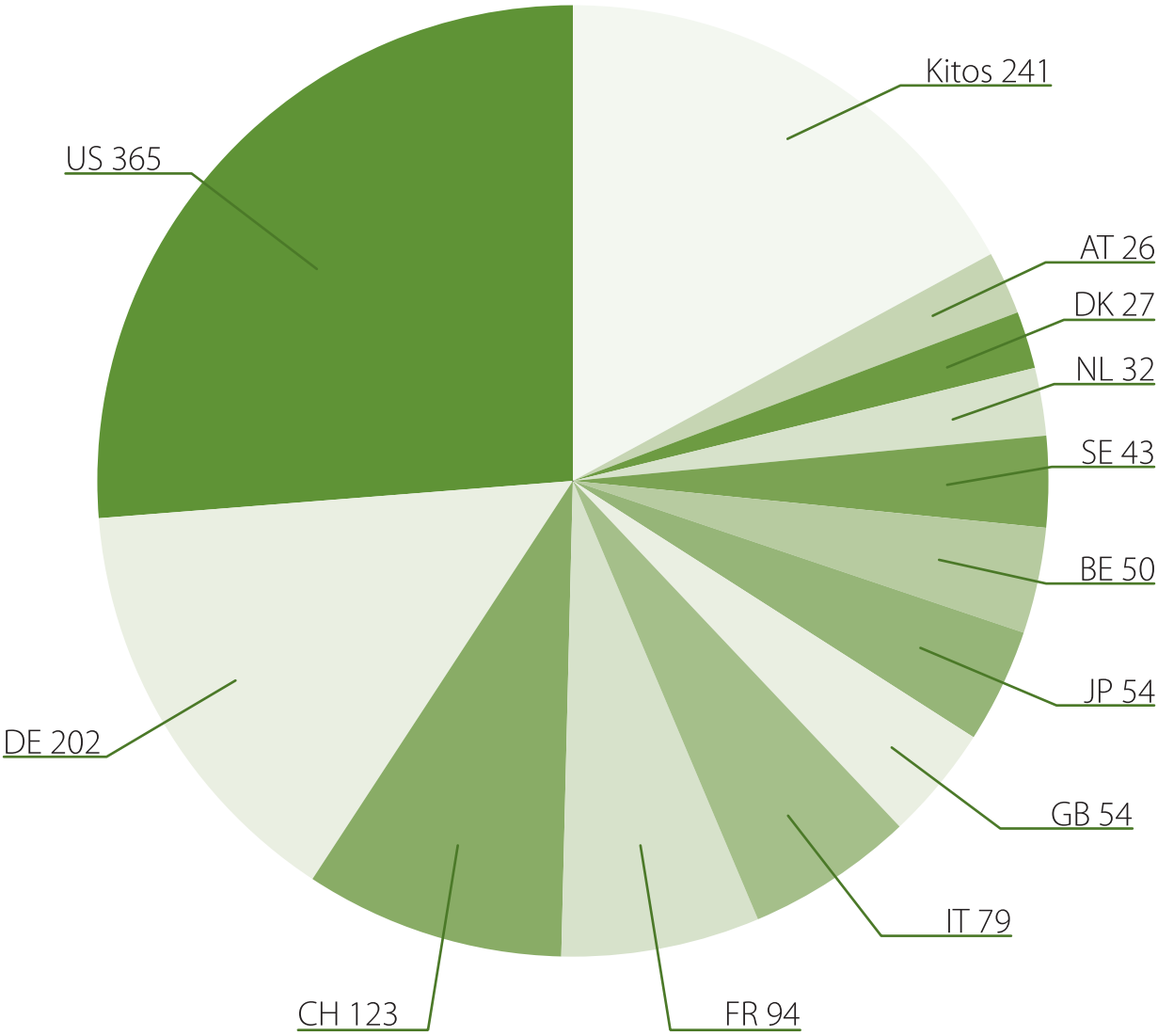
%

Lietuvos savininkams išduotų patentų skaičius 2015 m. sudarė 6,4 proc. nuo visų įsigaliojusių Lietuvoje patentų (2014 m. – 7,17 proc.).

EUROPOS PATENTŲ ĮSIGALIOJIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

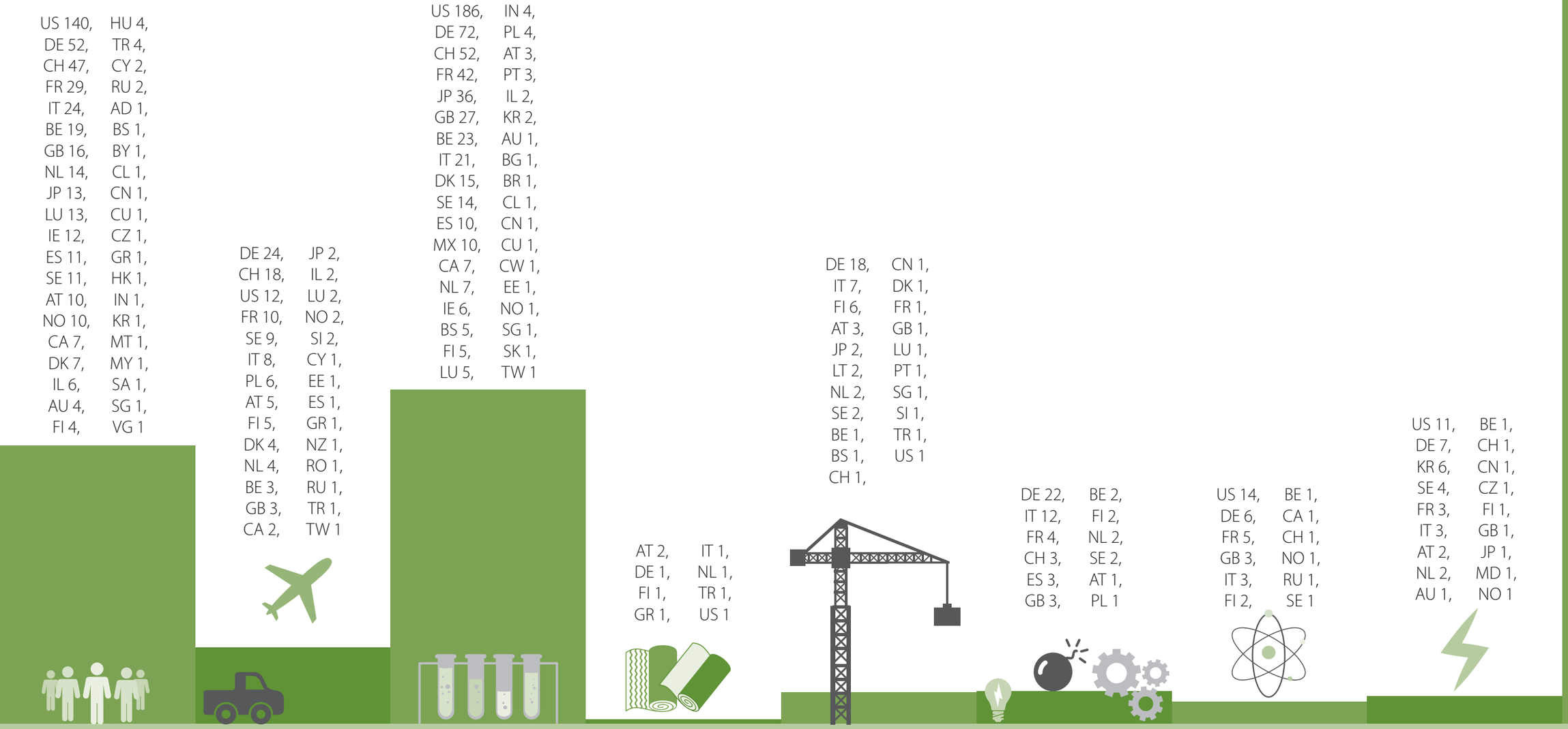

2015 METAIS ĮSIGALIOJĘ EUROPOS PATENTAI PAGAL PATENTŲ SAVININKŲ VALSTYBES

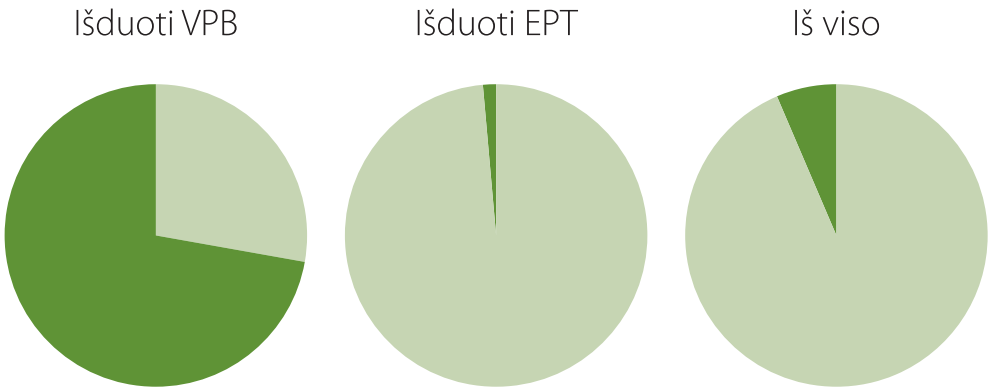

Europos patentų, įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje 2015 metais, skaičius pagal TPK skyrius

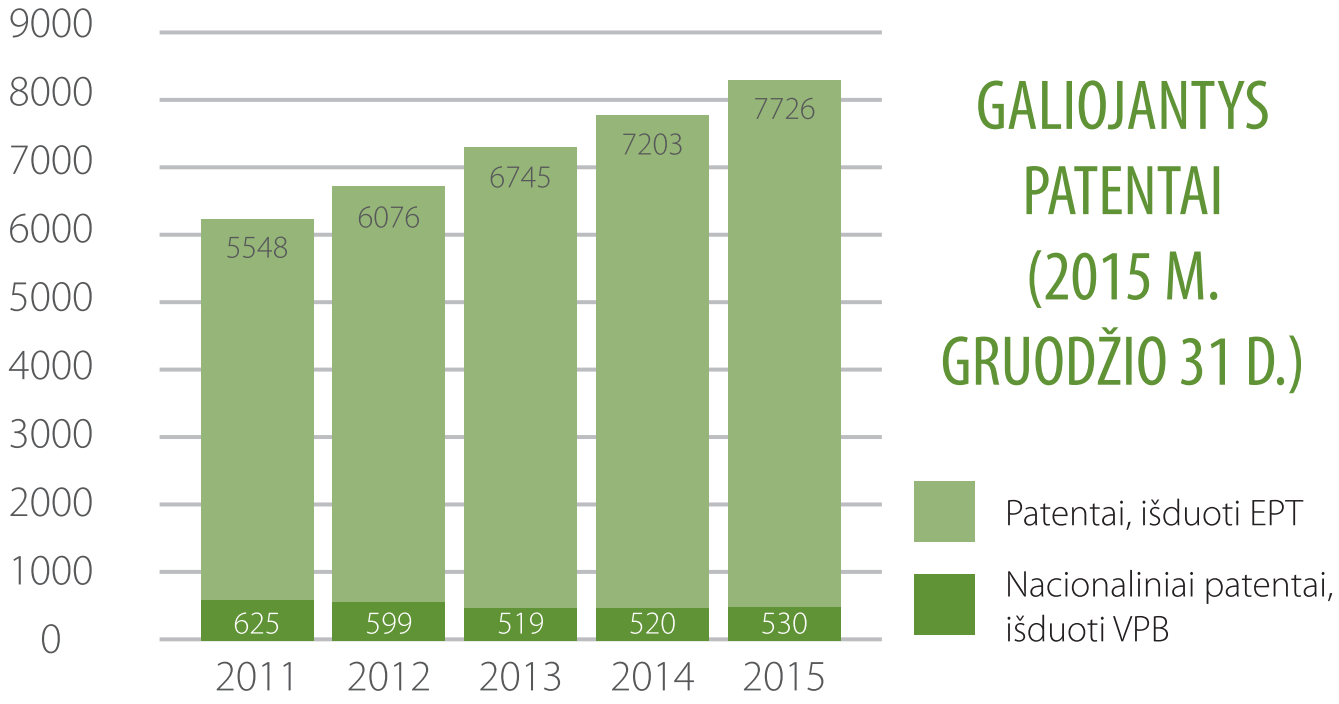
Žmogaus poreikių tenkinimas (A)	Įvairūs technologiniai procesai; transportas (B)	Chemija; metalurgija (C)	Tekstilė; popierius (D)	Statyba; kalnakasyba (E)	Mechanika; apšvietimas; šildymas; ginklai; sprogdinimo darbai (F)	Fizika (G)	Elektra (H)	Iš viso
477	132	573	9	55	57	39	48	1390

PATENTAI, ĮSIGALIOJĘ LIETUVOJE 2015 METAIS

Skaičius	133	1390	1523
Patentų savininkai iš Lietuvos	96 (72,2%)	2 (0,14%)	98 (6,43%)

GALIOJANTYS PATENTAI (2015 M. GRUODŽIO 31 D.)

2015 m.

įregistruotos
124
perleidimo sutartys, iš jų
118
perleidimo sutarčių buvo įregistruotos dėl Europos patentų.

įregistruotos
3
licencinės sutartys, iš jų
2
dėl Europos patentų.

PREKIŲ ŽENKLAI

Apsauga prekių ženklams suteikiama pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymą, įsigaliojusį

2001 m. sausio 1 d.

IŠIMTINIŲ TEISIŲ Į PREKIŲ ŽENKLĄ GAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

NACIONALINIS KELIAS	TARPTAUTINIS KELIAS	REGIONINIS KELIAS
Pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB	Nuo 1997 m. lapkričio 15 dienos pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą tarptautinės ženklų registracijos suteiktą apsaugą išplečiant Lietuvos Respublikoje	Nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo, Bendrijos prekių ženklas, įregistruotas ES intelektinės nuosavybės tarnyboje (ESINT), yra saugomas Lietuvoje

Nuo Valstybinio patentų biuro įsteigimo datos iki 2015 m. gruodžio 31 d. nacionaliniu keliu buvo paduotos

73 738

paraiškos su prašymu įregistruoti prekių ženklą.

Lietuvos Respublikos prekių ženklų registre per šį laikotarpį įregistruota

60 813

prekių ženklų, iš jų galioja

36 173

registracijos, įrašyti

34 687

registro pakeitimai,

11 996

teisių perdavimo ir

1 294

licencinės sutartys, įrašyti

2 310

teisės į ženklą įkeitimai (įkeitimų atšaukimai) ir

512

areštų (areštų atšaukimai).

Pradedant 1997 m. iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro tarptautiniu keliu buvo gauti

57 530

pranešimų dėl tarptautinių ženklų registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje, atlikus ekspertizę, priimtas

54 681

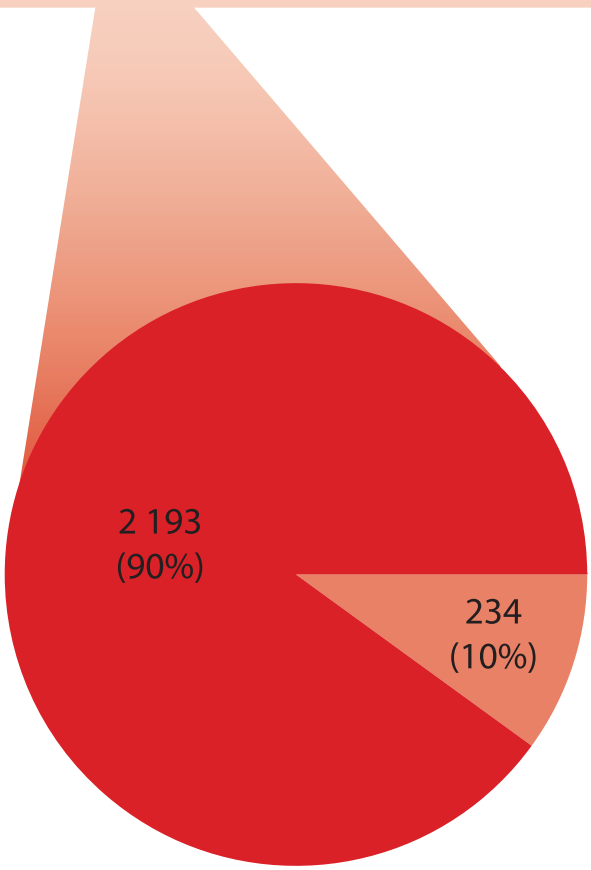
sprendimas suteikti apsaugą.

2015 m. pabaigoje

Lietuvoje galiojo **75 260** prekių ženklų registracijų, kurioms prašymai suteikti apsaugą buvo paduoti nacionaliniu ir tarptautiniu keliu, bei **1 502 862** Bendrijos prekių ženklai, registruoti ES Bendrijos prekių ženklų registre.

PREKIŲ ŽENKLŲ PARAIŠKOS, PADUOTOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2011–2015 METAIS

Metai	Prekių ženklų paraiškos, paduotos VPB nacionaliniu keliu	Gauta pranešimų apie tarptautines prekių ženklų registracijas, išplėstas Lietuvoje
2011	2287	2137
2012	2270	1931
2013	2277	2054
2014	2457	1693
2015	**2427**	**1552**

2015 METAIS VPB PADUOTOS 2 427 PREKIŲ ŽENKLŲ PARAIŠKOS:

Lietuvos pareiškėjų – 2 193 (90%)

užsienio pareiškėjų – 234 (10%), (LV – 29, US – 27, DE – 26, CH – 19, EE – 19, kitos 37 valstybės – 116)

2015 METAIS PATREIKTŲ PARAIŠKŲ PASISKIRSTYMAS

Pagal tarptautinę prekių ir paslaugų klasifikaciją

Klasė 5. 169 paraiškos, 4%
Farmacijos ir veterinarijos preparatai; higienos preparatai medicinos reikmėms; dietinis maistas ir dietinės medžiagos medicinos ar veterinarijos reikmėms, kūdikių maistas; žmonių ir gyvūnų maisto papildai; pleistrai, tvarsliava; dantų plombavimo ir dantų išlajų gamybos medžiagos; dezinfekavimo preparatai; kenkėjų naikinimo preparatai; fungicidai, herbicidai

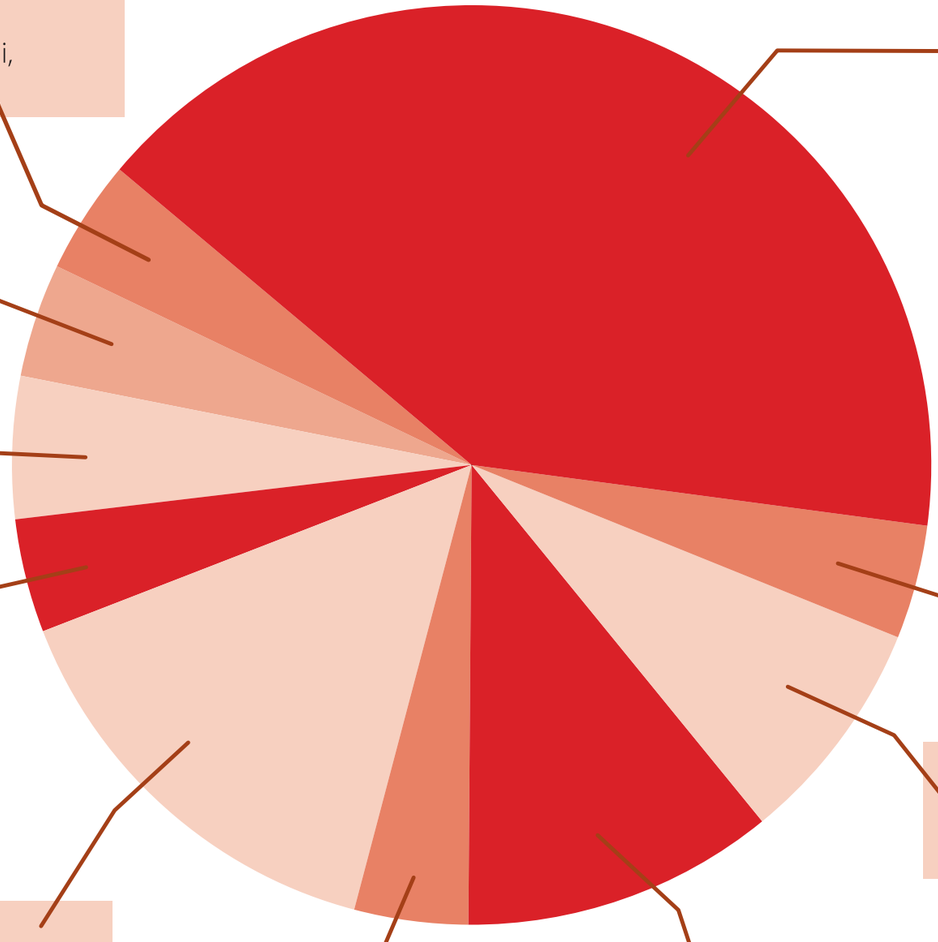
Klasė 29. 169 paraiškos, 4%
Mėsa, žuvis, paukštiena ir žvėriena; mėsos ekstraktai; konservuoti, šaldyti, džiovinti, virti ir kepti vaisiai ir daržovės; drebučiai, uogienės, kompotai; kiaušiniai; pienas ir pieno produktai; maistiniai aliejai ir riebalai

Klasė 30. 185 paraiškos, 5%
Kava, arbata, kakava ir kavos pakaitalai; ryžiai; tapijoka ir sago kruopos; miltai ir grūdų produktai; duona, pyragas ir konditerijos gaminiai; ledai; cukrus, medus, sirupas; mielės, kepimo milteliai; druska; garstyčios; actas, padažai; prieskoniai; ledas

Klasė 32. 169 paraiškos, 4%
Alus; mineralinis ir gazuotas vanduo ir kiti gaivieji gėrimai; vaisių gėrimai ir vaisių sultys; sirupai ir kiti gėrimų gaminimo mišiniai

Klasė 35. 606 paraiškos, 15%
Reklama; verslo vadyba; verslo tvarkyba; įstaigų veikla

Klasė 36. 155 paraiškos, 4%
Draudimas; finansinės operacijos; piniginės operacijos; nekilnojamojo turto operacijos

Kitos klasės. 1646 paraiškos, 41%

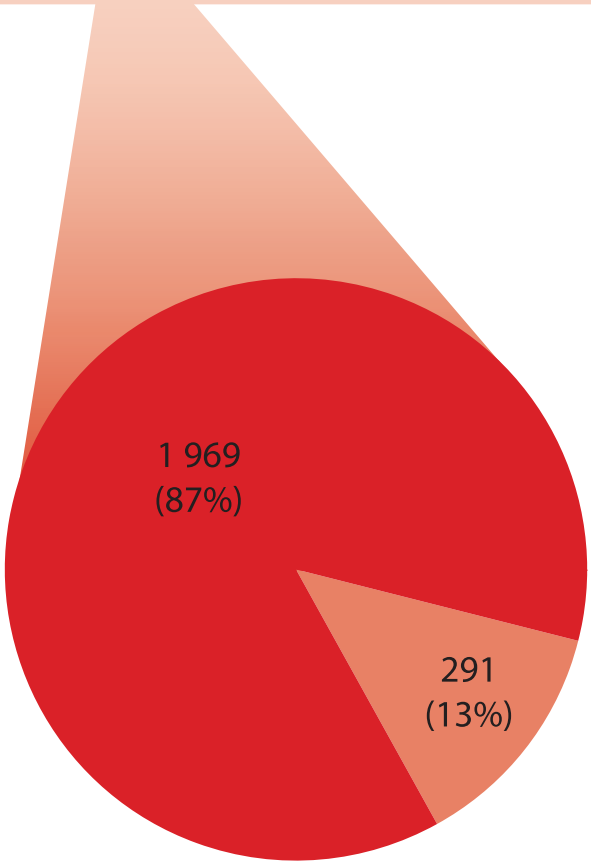
Klasė 44. 175 paraiškos, 4%
Medicinos paslaugos; veterinarijos paslaugos; žmonių ar gyvūnų higieninė ir grožio priežiūra; žemdirbystės, sodininkystės ir miškininkystės paslaugos

Klasė 43. 301 paraiška, 8%
Maisto ir gėrimų parūpinimo paslaugos; laikinas apgyvendinimas

Klasė 41. 424 paraiškos, 11%
Švietimas; mokymas; pramogos; sportinė ir kultūrinė veikla

PREKIŲ ŽENKLŲ REGISTRACIJOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2011–2015 METAIS

Metai	Nacionalinės registracijos	Tarptautinės registracijos, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje
2011	1560	2356
2012	1700	1877
2013	1750	1894
2014	2137	1937
2015	**2260**	**1804**

2015 METAIS ĮREGISTRUOTA 2260 PREKIŲ ŽENKLŲ, IŠ JŲ:

Lietuvos pareiškėjų – 1 969 (87%)

užsienio pareiškėjų – 291 (13%), (LV – 42, US – 36, CH – 32, GB – 20, RU – 13, KR – 10, NL – 10, kitos 42 valstybės – 128)

2015 METAIS

įregistruota
14
prekių ženklų, kurių paraiškos buvo paduotos su prašymu suteikti konvencinį prioritetą.

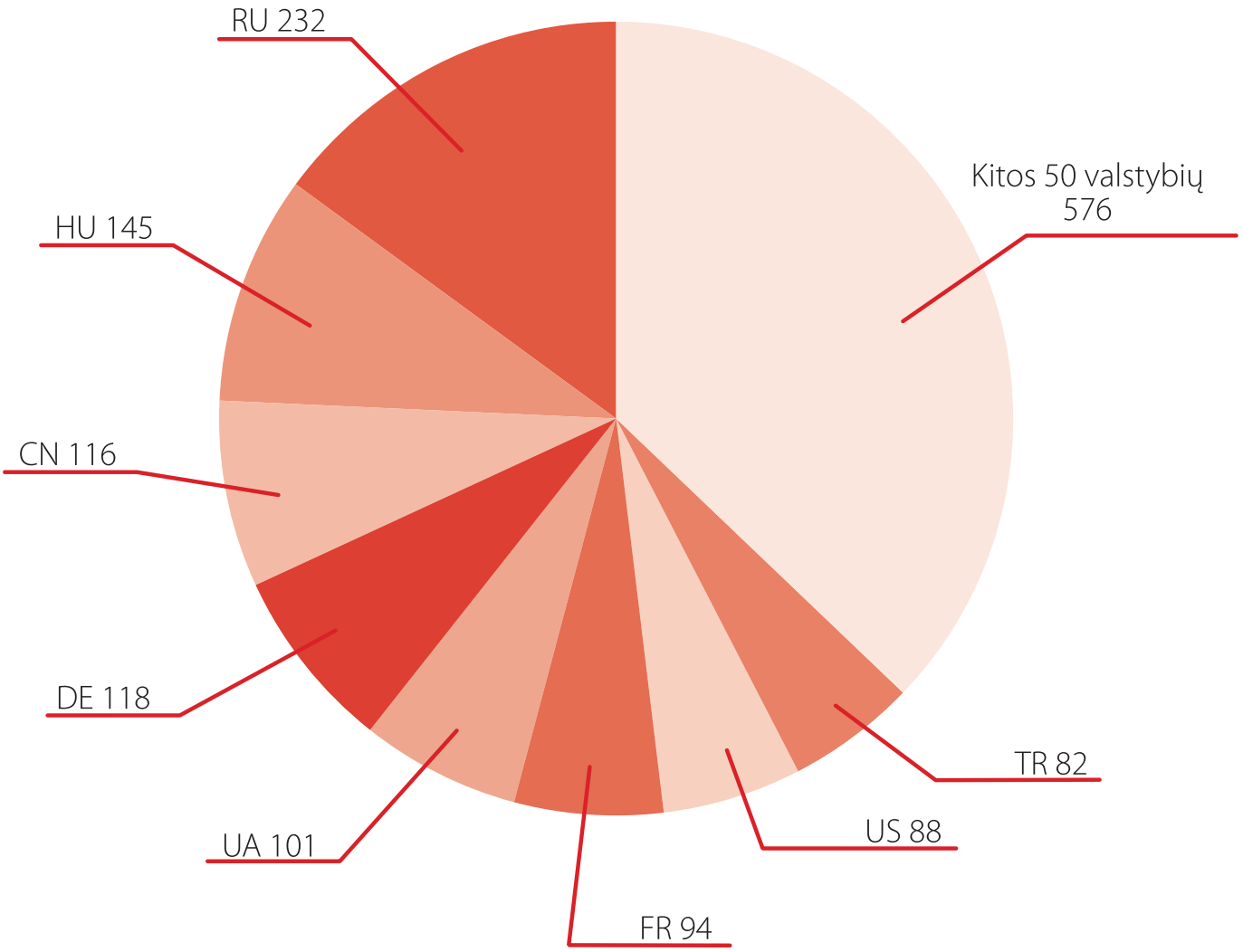
į Lietuvos Respublikos prekių ženklų registrą įrašyta
419
teisių perdavimo ir
119
licencinių sutarčių, atlikti
1 684
registro pakeitimai, pratęstas
1 521
registracijos galiojimo terminas, įrašyti
177
teisės į ženklą įkeitimai (įkeitimų atšaukimai) ir
18
areštų (areštų atšaukimų), panaikintos
1 779
registracijos, iš kurių
1 727
buvo panaikintos, nepratęsus registracijos galiojimo termino.

ES Vidaus rinkos derinimo tarnybai (VRDT) pagal 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (kodifikuota redakcija) 38 straipsnį buvo atliktos
740
ženklų paieškos ir pateiktos paieškų ataskaitos.

PREKIŲ ŽENKLŲ APSAUGA
PAGAL MADRIDO SUTARTIES DĖL TARPTAUTINĖS ŽENKLŲ REGISTRACIJOS PROTOKOLĄ

2015 metais iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro buvo gauti **1 552** pranešimai dėl tarptautinių ženklų registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje. VPB priėmė **1 804** sprendimus suteikti apsaugą tarptautinėms ženklų registracijoms.

TARPTAUTINIŲ PREKIŲ ŽENKLŲ REGISTRACIJŲ, IŠPLĖSTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2015 METAIS, PASISKIRSTYMAS PAGAL ŽENKLŲ SAVININKŲ VALSTYBES

Pasinaudodamas Madrido protokolo teikiama galimybe įgyti prekių ženklų apsaugą kitose šalyse, nuo 1997 m. iki 2015 m. pabaigos VPB yra gavęs

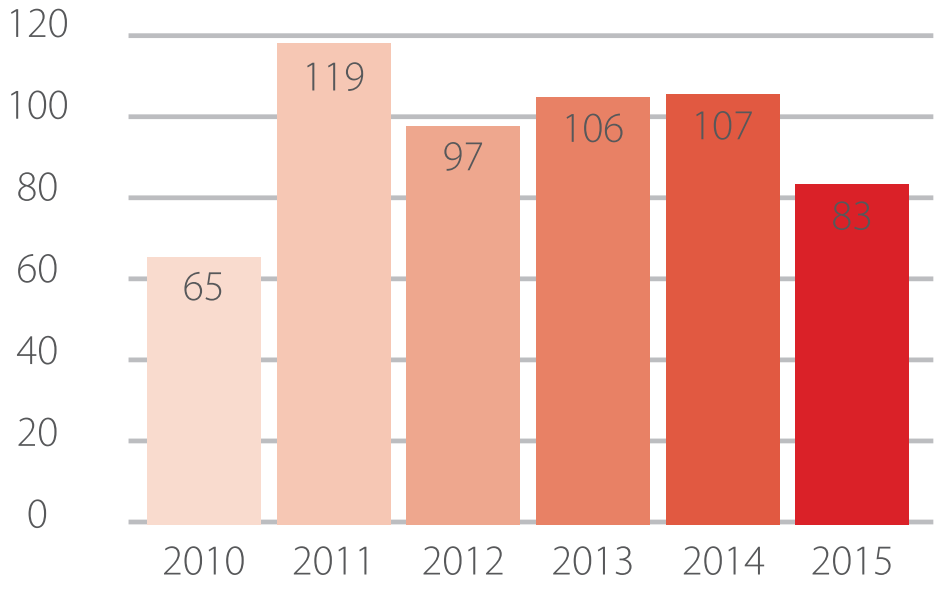
1279

tarptautines paraiškas, kurios paduotos nacionalinės paraiškos ar registracijos pagrindu. WIPO Tarptautiniame prekių ženklų registre įregistruota

1140

tarptautinių ženklų, paduotų lietuviškos paraiškos ar registracijos pagrindu.

TARPTAUTINIŲ PARAIŠKŲ, PADUOTŲ PAGAL MADRIDO PROTOKOLĄ, DINAMIKA

VALSTYBĖS, Į KURIAS LIETUVOS PREKIŲ ŽENKLŲ SAVININKAI PRAŠO IŠPLĖSTI TARPTAUTINES ŽENKLŲ REGISTRACIJAS

Valstybė	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AZ	5 (1,4%)	10 (1,4%)	12 (3,0%)	5 (1,3%)	1 (0,3%)	7 (0,4%)
BY	28 (7,8%)	41 (5,7%)	44 (10,9%)	29 (7,5%)	21 (5,5%)	17 (1,0%)
CN	10 (2,8%)	6 (0,8%)	5 (1,2%)	9 (2,3%)	11 (2,9%)	8 (0,5%)
EE	21 (5,8%)	28 (3,9%)	24 (5,9%)	28 (7,2%)	42 (11,0%)	26 (1,5%)
EM	13 (3,6%)	26 (3,6%)	29 (7,2%)	35 (9,0%)	37 (9,7%)	23 (1,4%)
GB	3 (0,8%)	16 (2,2%)	3 (0,7%)	8 (2,1%)	13 (3,4%)	6 (0,4%)
IE	3 (0,8%)	8 (1,1%)	1 (0,2%)	6 (1,6%)	8 (2,1%)	5 (0,3%)
LV	25 (7,0%)	54 (7,6%)	28 (6,9%)	39 (10,1%)	40 (10,5%)	27 (1,6%)
PL	16 (4,5%)	28 (3,9%)	12 (3,0%)	14 (3,6%)	25 (6,5%)	23 (1,4%)
RU	37 (10,3%)	60 (8,4%)	55 (13,6%)	58 (15,0%)	47 (12,3%)	28 (1,7%)
UA	28 (7,8%)	38 (5,3%)	37 (9,2%)	24 (6,2%)	11 (2,9%)	12 (0,7%)
Kitos valstybės	172 (48%)	372 (52%)	158 (39,2%)	135 (34,8%)	126 (32,9%)	153 (89,1%)

2015 METAIS LIETUVOJE PADUOTŲ TARPTAUTINIŲ PARAIŠKŲ PREKIŲ ŽENKLAMS REGISTRUOTI PASISKIRSTYMAS PAGAL TARPTAUTINĘ PREKIŲ IR PASLAUGŲ KLASIFIKACIJĄ

Klasė	Klasės antraštė	Skaičius
5	Farmacijos ir veterinarijos preparatai; higienos preparatai medicinos reikmėms; dietinis maistas ir dietinės medžiagos medicinos ar veterinarijos reikmėms, kūdikių maistas; žmonių ir gyvūnų maisto papildai; pleistrai, tvarsliava; dantų plombavimo ir dantų išlajų gamybos medžiagos; dezinfekavimo preparatai; kenkėjų naikinimo preparatai; fungicidai, herbicidai.	46 (5%)
9	Moksliniai, jūriniai, geodeziniai, fotografijos, kinematografijos, optiniai, svėrimo, matavimo, signalizavimo, tikrinimo (priežiūros), gelbėjimo, mokymo prietaisai ir aparatai; elektros praleidimo, perjungimo, transformavimo, akumuliavimo, reguliavimo ir valdymo aparatai ir prietaisai; garso ar vaizdo įrašymo, perdavimo ar atkūrimo aparatūra; magnetinės duomenų laikmenos, įrašų diskai; kompaktiniai diskai, universalieji skaitmeniniai (DVD) diskai ir kitos skaitmeninės įrašų laikmenos; monetinių aparatų mechanizmai; kasos aparatai, skaičiavimo mašinos, duomenų dorojimo įrenginiai, kompiuteriai; kompiuterių programinė įranga; gesintuvai.	49 (6%)
29	Mėsa, žuvis, paukštiena ir žvėriena; mėsos ekstraktai; konservuoti, šaldyti, džiovinti, virti ir kepti vaisiai ir daržovės; drebučiai, uogienės, kompotai; kiaušiniai; pienas ir pieno produktai; maistiniai aliejai ir riebalai.	54 (6%)
30	Kava, arbata, kakava ir kavos pakaitalai; ryžiai; tapijoka ir sago kruopos; miltai ir grūdų produktai; duona, pyragas ir konditerijos gaminiai; ledai; cukrus, medus, sirupas; mielės, kepimo milteliai; druska; garstyčios; actas, padažai; prieskoniai; ledas.	98 (11,5%)
35	Reklama; verslo vadyba; verslo tvarkyba; įstaigų veikla.	112 (13%)
Kitos		494 (58,5%)

DIZAINAS

Apsauga dizainui suteikiama pagal Lietuvos Respublikos dizaino įstatymą, įsigaliojusį

2003 m. sausio 1 d.

IŠIMTINIŲ TEISIŲ Į DIZAINĄ GAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

NACIONALINIS KELIAS	REGIONINIS KELIAS	TARPTAUTINIS KELIAS
Pagal Lietuvos Respublikos dizaino įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB	Nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino, Bendrijos dizainas, registruotas ES intelektinės nuosavybės tarnyboje (ESINT), saugomas Lietuvoje	Nuo 2008 m. rugsėjo 26 dienos, Lietuvai prisijungus prie Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akto, tarptautinio dizaino registracija gali būti išplėsta Lietuvoje

Nuo Valstybinio patentų biuro įsteigimo iki 2015 m. gruodžio 31 d. VPB nacionaliniu keliu buvo paduotos

1 832

paraiškos su prašymu įregistruoti dizainą. Lietuvos Respublikos dizaino registre įregistruotos

1 592

dizaino registracijos, iš jų galioja

319

registracijų.

Nuo 2008 m. iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro tarptautiniu keliu buvo gauti

332

pranešimai apie tarptautinių dizaino registracijų apsaugos išplėtimą Lietuvoje. Atlikus ekspertizę, priimti

332

sprendimai suteikti apsaugą.

2015 m. pabaigoje Lietuvoje galiojo

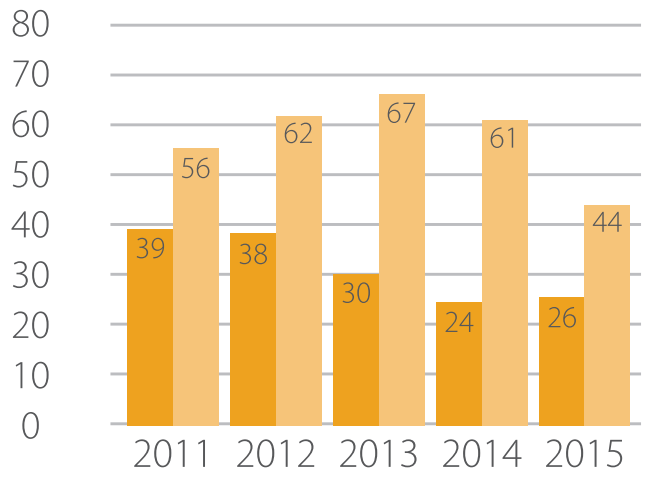
3 312

dizainų, kuriems prašymai suteikti apsaugą buvo paduoti nacionaliniu ir tarptautiniu keliu, bei

888 167

Bendrijos dizainai, registruoti ES Bendrijos dizaino registre.

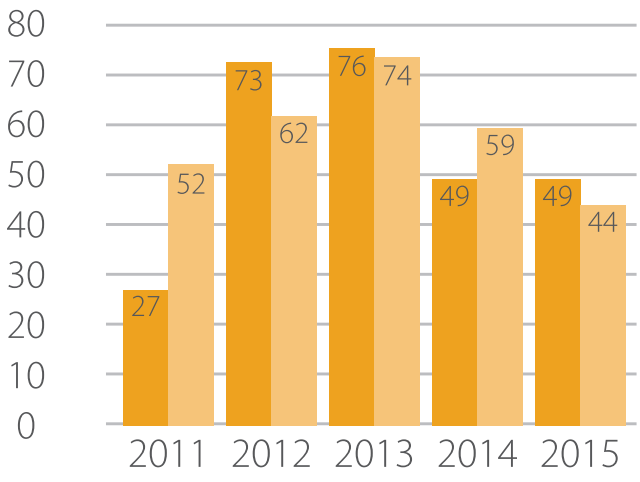
DIZAINO PARAIŠKŲ PADAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2011–2015 METAIS

Dizaino paraiškos, paduotos VPB nacionaliniu keliu

Gauta pranešimų apie tarptautines dizaino registracijas, išplėstas Lietuvoje

DIZAINO REGISTRACIJOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2011–2015 METAIS

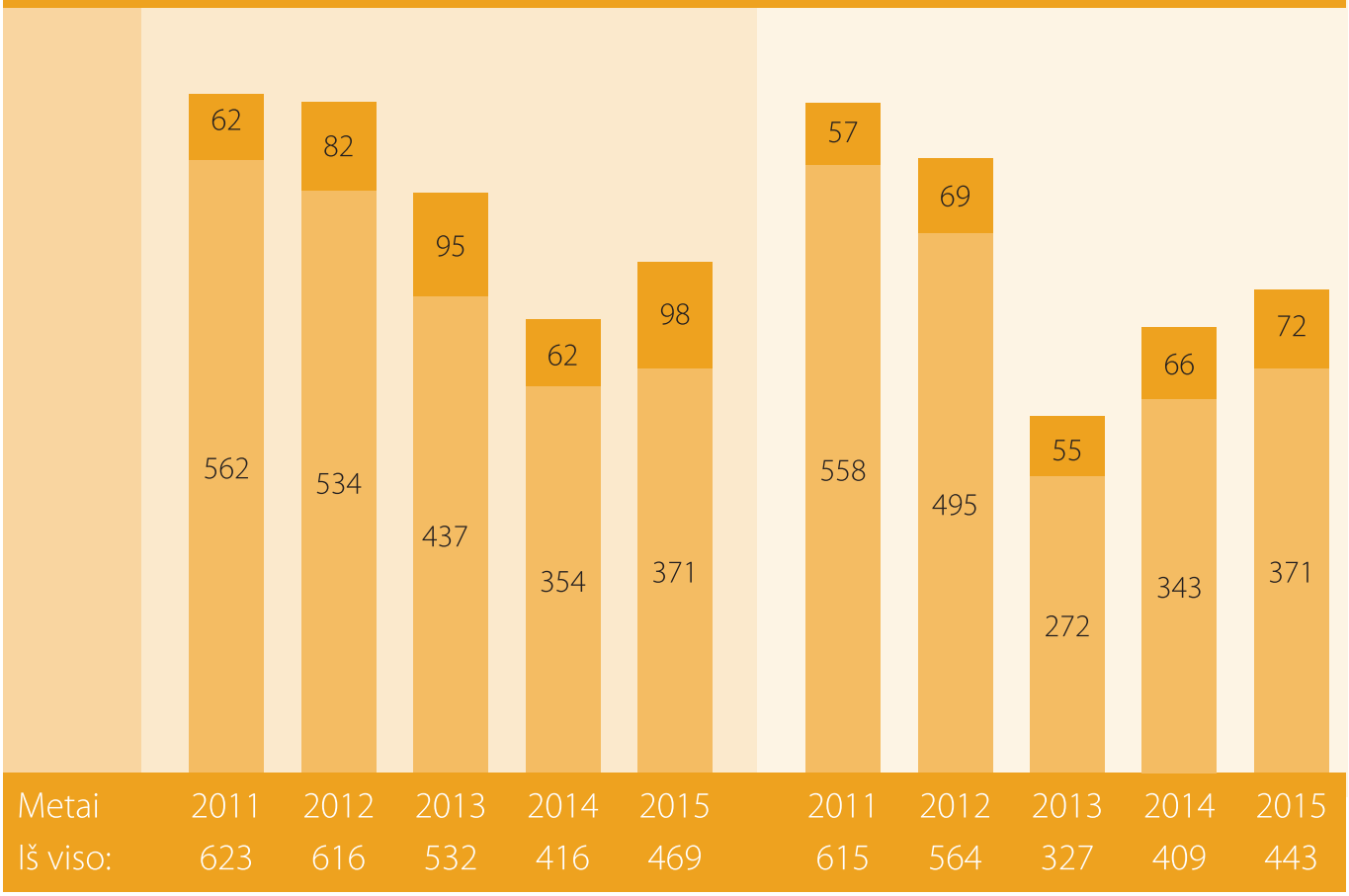

Nacionalinės dizaino registracijos (įskaitant pratęsimus)

Tarptautinės dizaino registracijos, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje

DIZAINŲ SKAIČIUS, KURIEMS BUVO PRAŠOMA APSAUGOS 2011–2015 METAIS

DIZAINAI, KURIEMS SUTEIKTA APSAUGA LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2011–2015 METAIS

Dizainų skaičius, nurodytas nacionaliniu keliu paduotose paraiškose

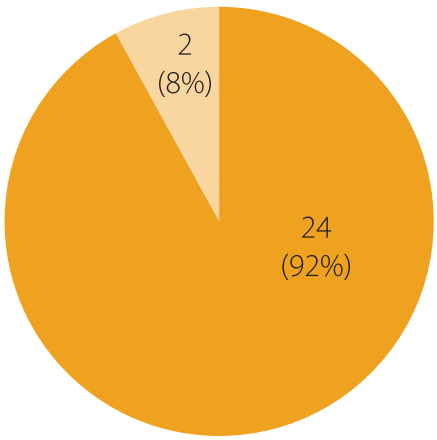
Dizainų skaičius, nurodytas tarptautiniu keliu išplėstose registracijose

Įregistruoti nacionaliniai dizainai

Įregistruoti tarptautiniai dizainai

2015 m.

VPB paduotos
26
paraiškos
(**98** dizainai)
dizainui registruoti

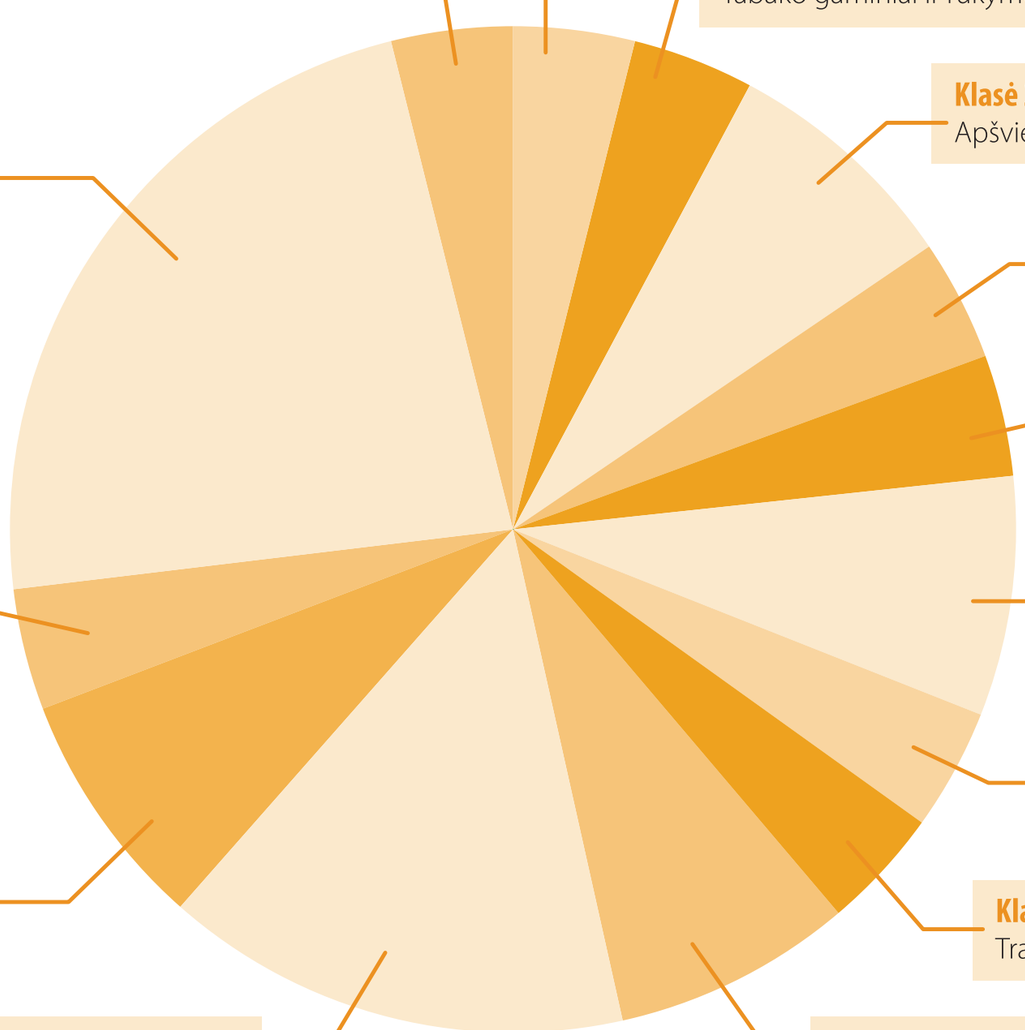

Lietuvos pareiškėjų – 24 (92%)

užsienio pareiškėjų – 2 (8%)

DIZAINO PARAIŠKŲ PASISKIRSTYMAS
PAGAL TARPTAUTINĘ LOKARNO KLASIFIKACIJĄ

2015 m. pareiškėjai padavė dizaino paraiškas šiose srityse:

Klasė 32. 1 paraiška, 3,9%
Grafiniai simboliai ir logotipai (ženklai), paviršiaus raštai, ornamentika (dekoravimas)

Klasė 1. 1 paraiška, 3,9%
Maisto produktai

Klasė 27. 1 paraiška, 3,9%
Tabako gaminiai ir rūkymo reikmenys

Klasė 26. 2 paraiškos, 7,7%
Apšvietimo prietaisai

Klasė 2. 6 paraiškos, 23%
Drabužiai ir galanterijos gaminiai

Klasė 22. 1 paraiška, 3,9%
Ginklai, pirotechnikos gaminiai, medžioklės ir žūklės reikmenys ir kenkėjų naikinimo priemonės

Klasė 21. 1 paraiška, 3,9%
Žaidimai, žaislai, palapinės ir sporto prekės

Klasė 19. 2 paraiškos, 7,7%
Raštinės reikmenys ir biuro įranga, menininkų ir mokymo priemonės

Klasė 3. 1 paraiška, 3,9%
Kelionės reikmenys, dėklai, skėčiai nuo saulės ir asmeniniai reikmenys

Klasė 13. 1 paraiška, 3,9%
Elektros energijos gamybos, paskirstymo arba transformavimo įranga

Klasė 6. 2 paraiškos, 7,7%
Baldai

Klasė 12. 1 paraiška, 3,9%
Transporto arba kėlimo priemonės

Klasė 9. 4 paraiškos, 15%
Pakuotės ir konteineriai prekių gabenimui ir laikymui

Klasė 11. 2 paraiškos, 7,7%
Papuošimui skirti gaminiai

2015 m.

VPB buvo atliktos **25** dizaino registracijos (**72** dizainai). Visos jos registruotos Lietuvos pareiškėjų vardu.

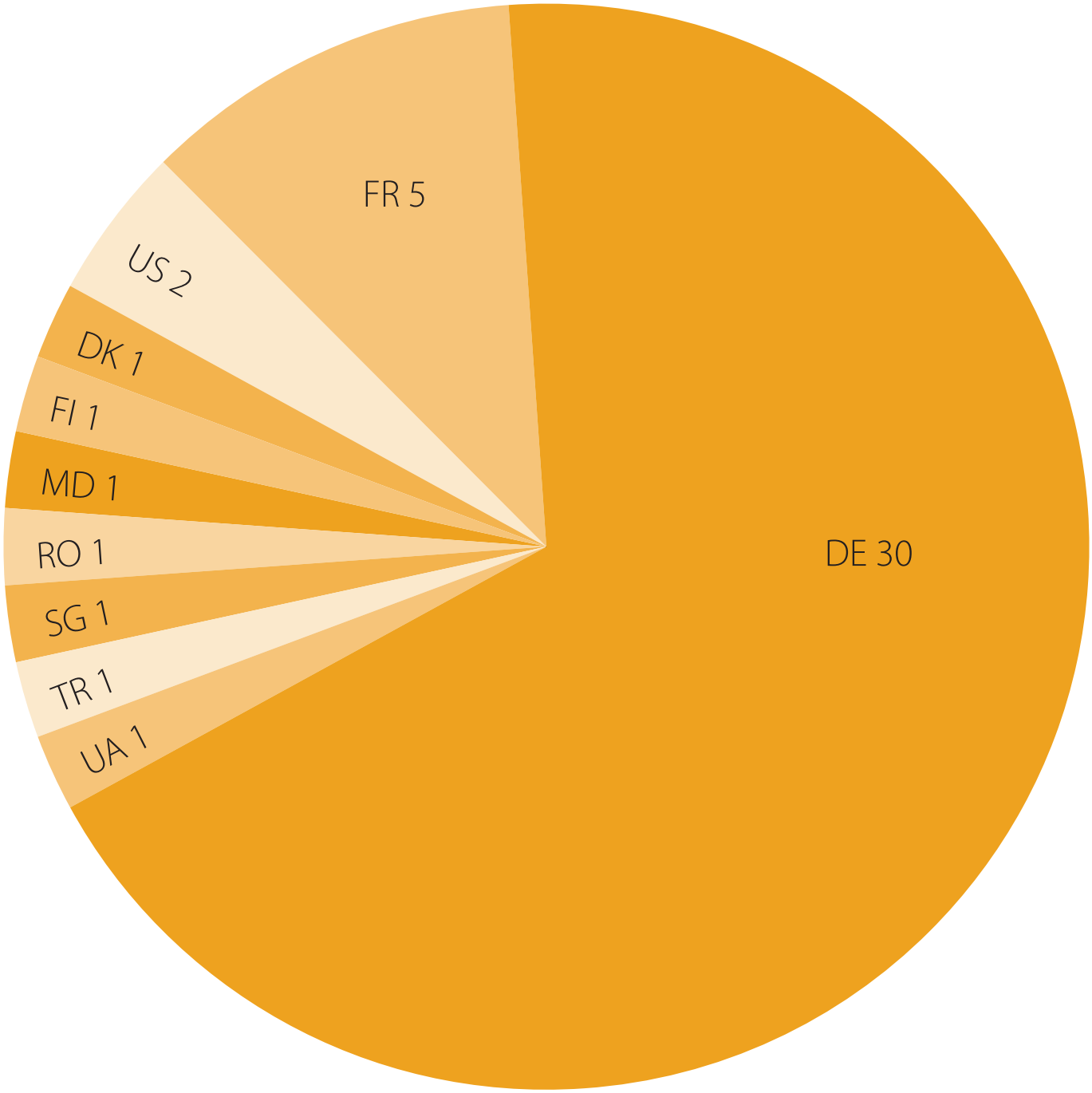
Į Lietuvos Respublikos dizaino registrą įrašyta **1** teisių perdavimo sutartis, atlikti **4** registro pakeitimai, pratęstas **24** dizaino registracijų galiojimo terminas, panaikintos **27** dizaino registracijos, nepratęsus registracijos galiojimo termino.

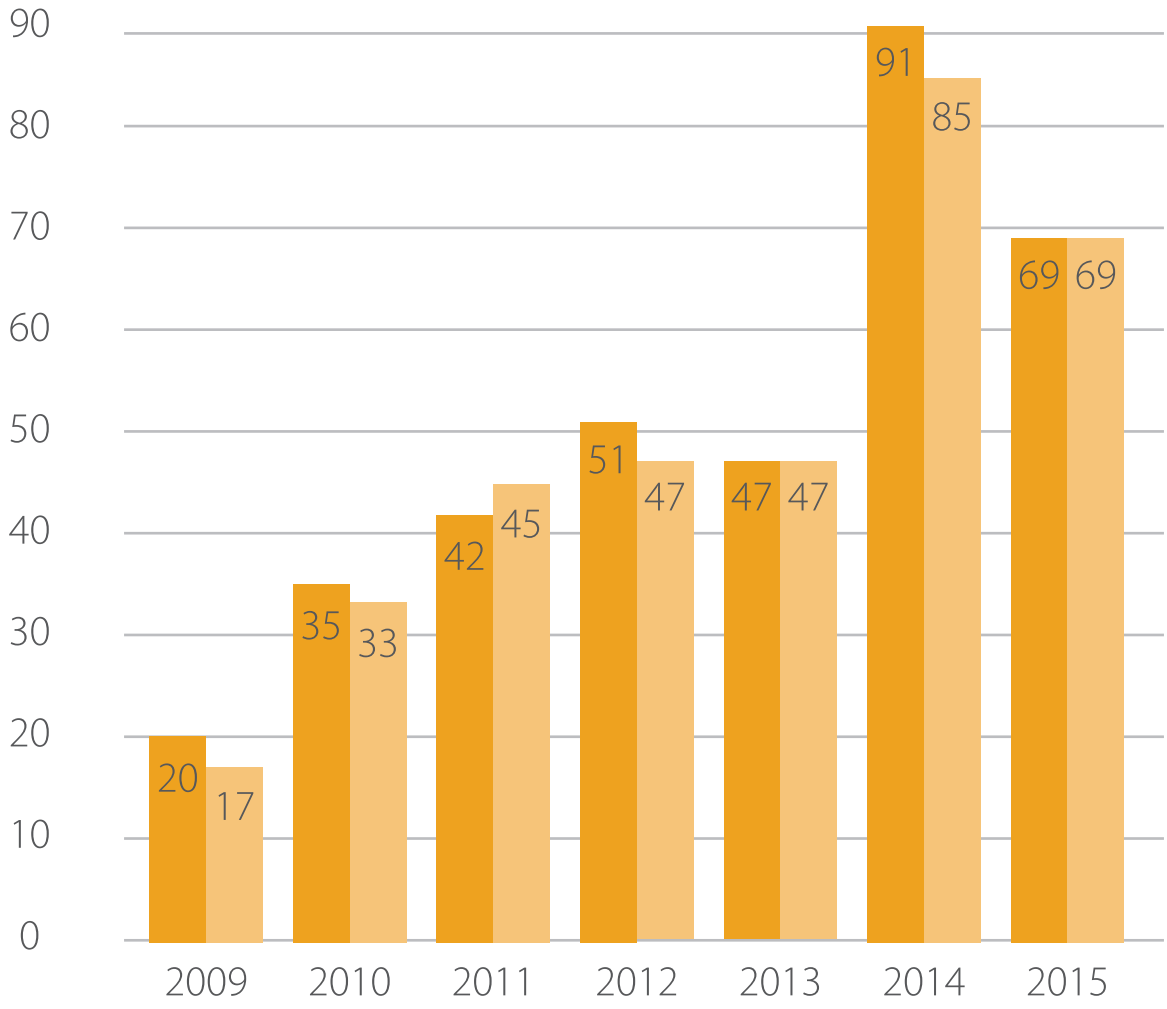
DIZAINO APSAUGA PAGAL HAGOS SUSITARIMO DĖL PRAMONINIO DIZAINO TARPTAUTINĖS REGISTRACIJOS ŽENEVOS AKTĄ

2015 metais gauti **44** Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) Tarptautinio biuro pranešimai dėl tarptautinių dizaino registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje. VPB priėmė **44** sprendimus suteikti apsaugą tarptautinėms dizaino registracijoms.

TARPTAUTINIŲ REGISTRACIJŲ, IŠPLĖSTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOJE 2015 METAIS, PASISKIRSTYMAS PAGAL DIZAINO SAVININKŲ VALSTYBES

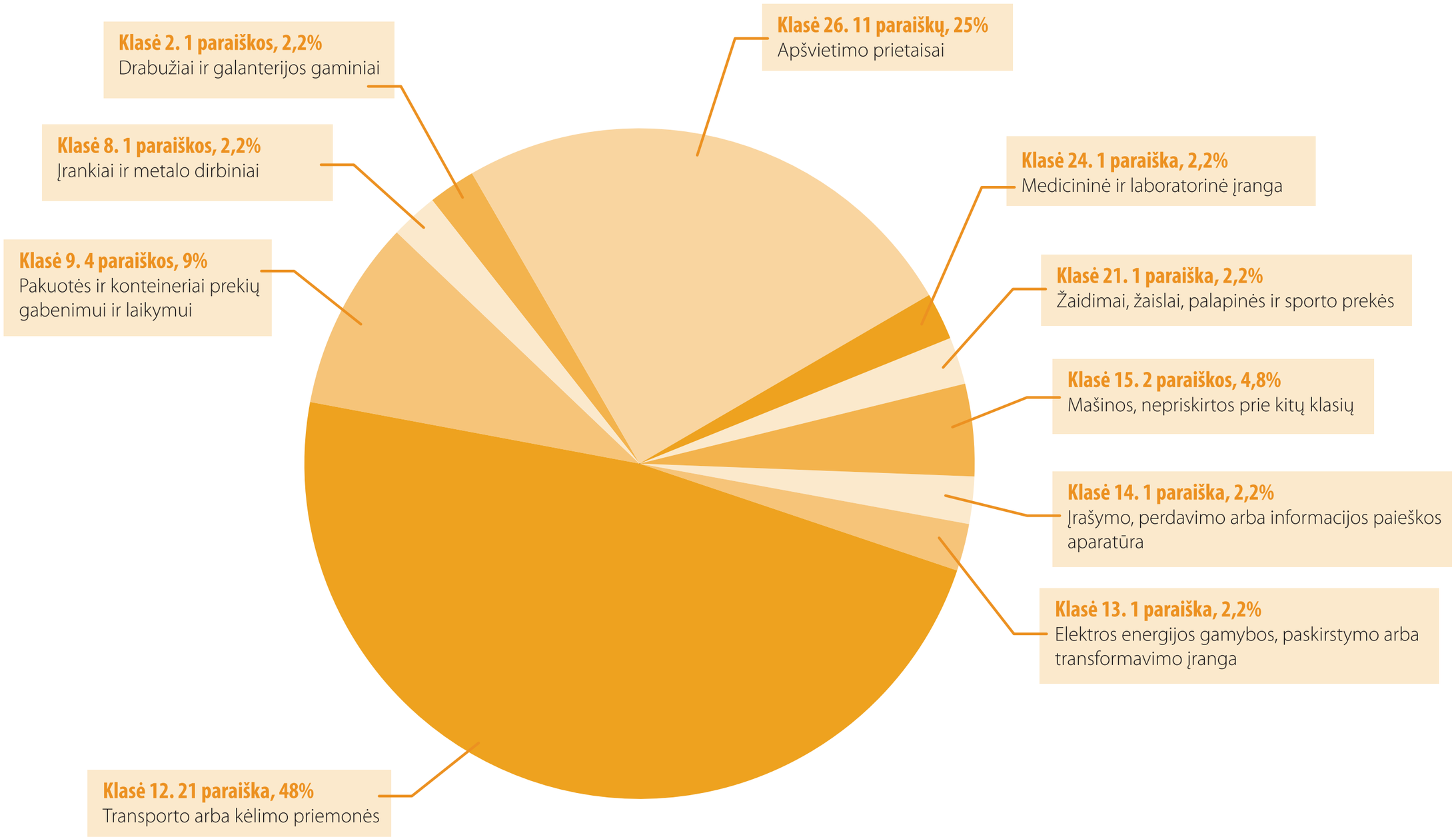

BENDRIJOS DIZAINAI, PAREIKŠTI REGISTRUOTI ARBA ĮREGISTRUOTI LIETUVOS SUBJEKTŲ VARDU, 2009–2015 M.

TARPTAUTINĖS REGISTRACIJOS IŠPLĖSTOS ŠIOSE ŠIOSE SRITYSE:

PUSLAIDININKINIŲ GAMINIŲ TOPOGRAFIJOS

PUSLAIDININKINIŲ GAMINIŲ TOPOGRAFIJOS

Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinę apsaugą Lietuvos Respublikoje galima gauti pagal Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymą, įsigaliojusį

1998 m. gruodžio 1 d.

tiesiogiai paduodant paraiškas VPB.

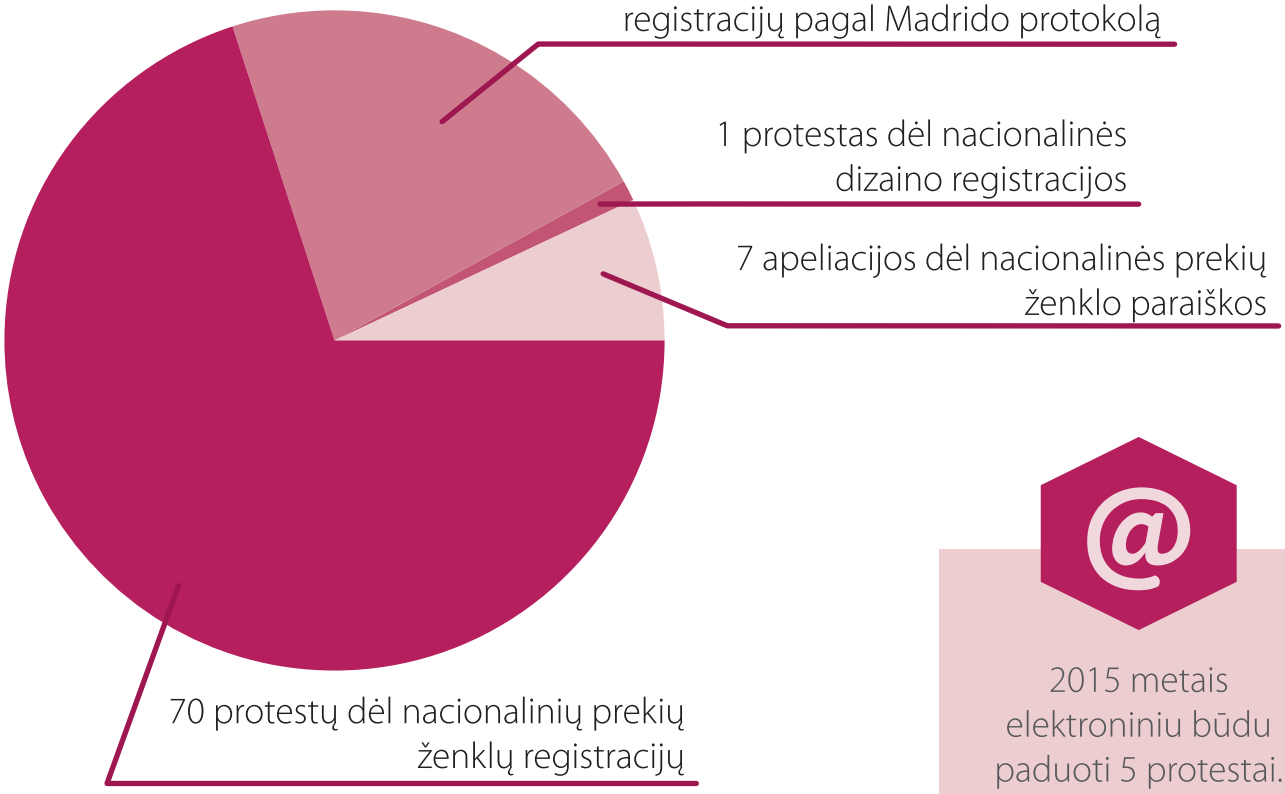
Iki 2016 m.

Nuo Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo įsigaliojimo datos paraiškų įregistruoti puslaidininkinių gaminių topografijas nebuvo paduota.

APELIACIJOS IR PROTESTAI

Lietuvos Respublikos Valstybinio patentų biuro Apeliacinio skyriaus veiklos tikslas – peržiūrėti pareiškėjo skundžiamus VPB ekspertų sprendimus, priimtus atliekant įstatymų nustatyta tvarka patentinės paraiškos, paraiškos papildomos apsaugos liudijimui gauti, paraiškos topografijai registruoti, dizaino, prekių ženklo ekspertizę bei apginti pažeidžiamas suinteresuotų asmenų teises į intelektinės nuosavybės objektus.

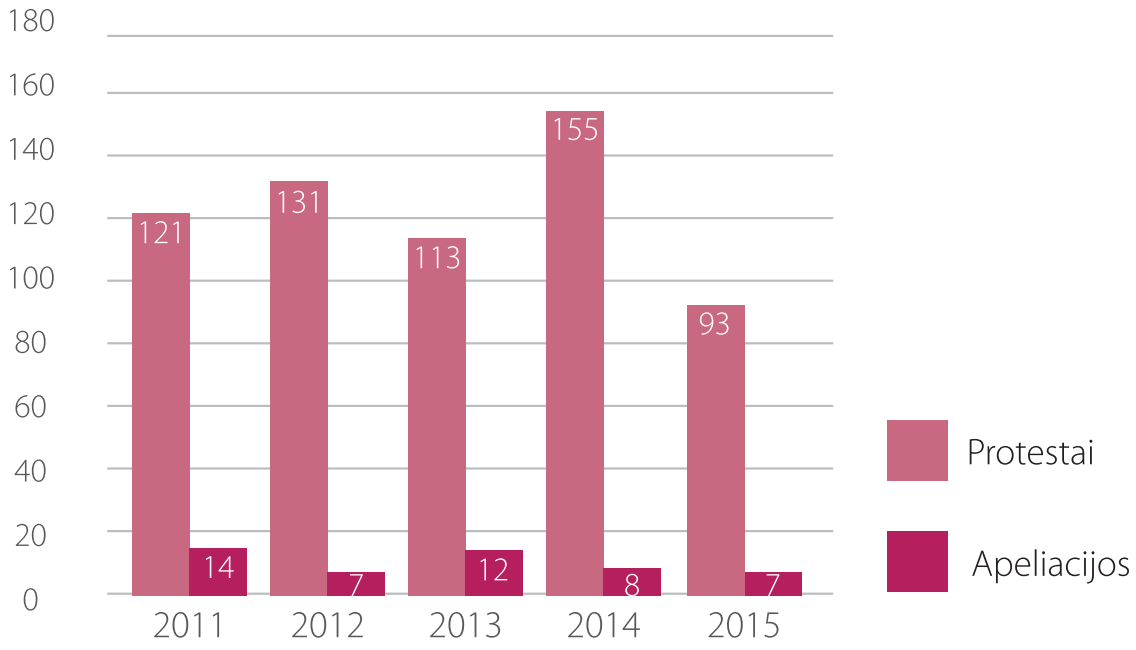
2015 metais Apeliaciniam skyriui buvo paduota 93 protestai bei 7 apeliacijos:

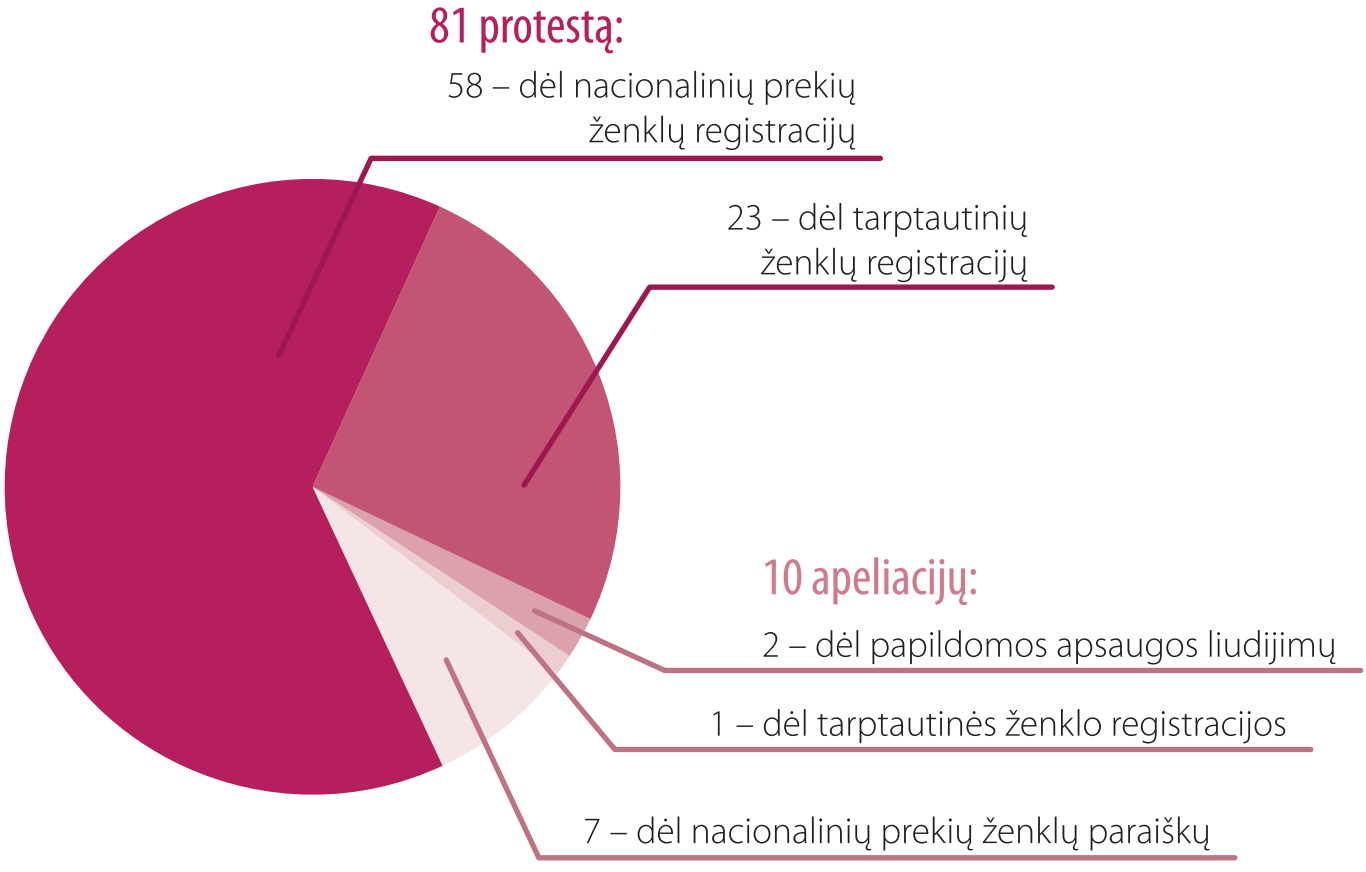
@

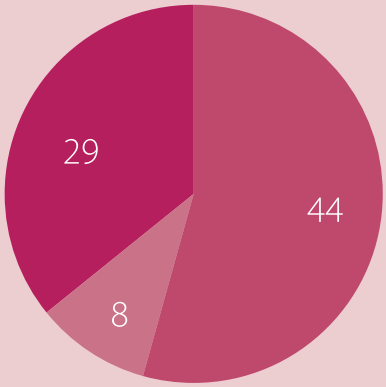
2015 metais elektroniniu būdu paduoti 5 protestai.

Gauta apeliacijų ir protestų 2010–2015 metais:

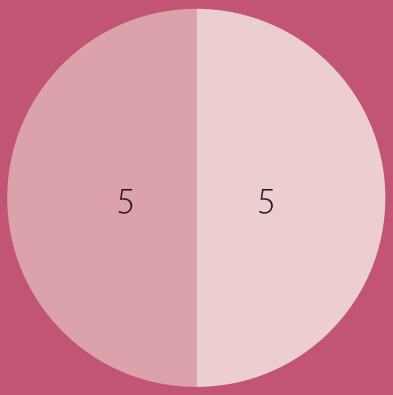

2015 metais Apeliacinis skyrius priėmė 85 sprendimus, išnagrinėdamas:

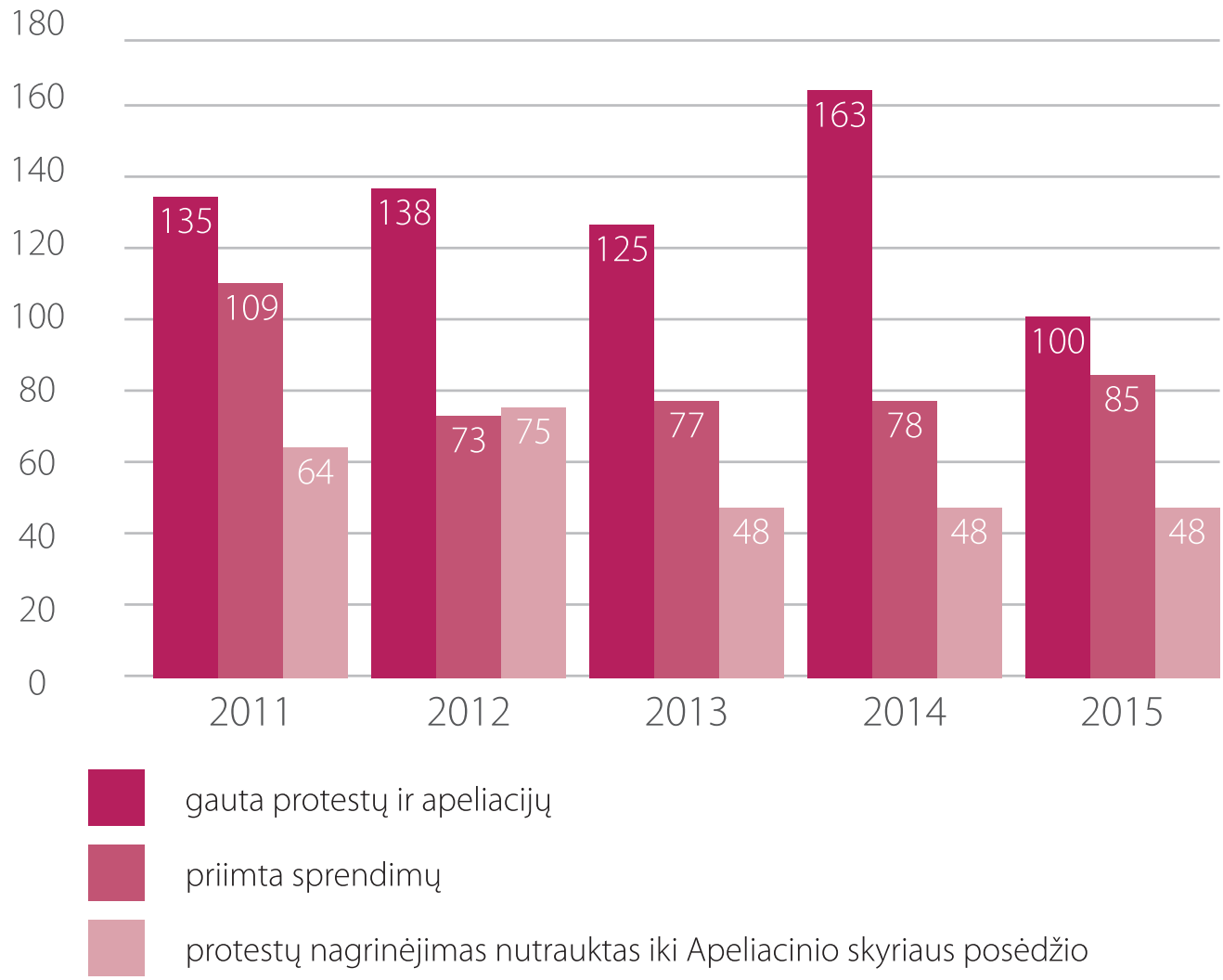

Pagal priimtus sprendimus
44 atvejais protestai buvo patenkinti,
8 – patenkinti iš dalies,
29 atveju protestai buvo atmesti kaip nepagrįsti.

Išnagrinėtų apeliacijų rezultatai:
5 atvejais apeliacijos atmestos ir VPB ekspertų sprendimai palikti galioti,
5 – apeliacijos patenkintos ir VPB eksperto sprendimai panaikinti visiškai arba iš dalies.

Apibendrinti Apeliacinio skyriaus 2011–2015 metų duomenys:

Ginčo šalys naudojasi ir taikaus ginčo sprendimo galimybe po protesto padavimo: šalims sėkmingai susitarus tarpusavyje, tokių protestų nagrinėjimas Apeliaciniame skyriuje yra nutraukiamas. 2015 metais šis skaičius siekė

48 protestus:
buvo nutraukti
36 protestai
dėl nacionalinių ženklų registracijų,
12 protestų
dėl tarptautinių ženklų registracijų.

Pažymėtina, kad 2015 metais teise apskųsti Apeliacinio skyriaus sprendimą teismine tvarka buvo pasinaudota
8 atvejais.
Per šiuos metus pirmos instancijos teismas
2 atvejais
pakeitė priimtą Apeliacinio skyriaus sprendimą.

2015 m. Apeliaciniame skyriuje įdiegta Prekių ženklų registro ir Dizaino registro administravimo sistema (angl. backoffice), kuri apėmė ir apeliacijų bei protestų dėl nacionalinių bei tarptautinių prekių ženklų duomenis.

ŠVIETIMO IR INFORMACIJOS SKLAIDOS VEIKLA

SVARBIAUSI REZULTATAI

ŠVIETIMO IR INFORMACIJOS SKLAIDOS SRITYJE 2015 M.

6%
išaugo

pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių žinomumas tarp verslo subjektų ir pasiekė **74%**.

Valstybinis patentų biuras (VPB) nuolatos siekia kuo išsamiau informuoti bei šviesti visuomenę apie pramoninės nuosavybės objektų (išradimų, dizaino, prekių ženklų ir puslaidininkinių gaminių topografijų) apsaugos įteisinimą Lietuvoje, Europos Sąjungoje bei pasaulyje.

Šios tematikos informacijos viešinimui 2015 m. pasitelkti renginiai, konkursai, naujienos VPB interneto svetainėje ir žiniasklaidoje: suorganizuota arba dalyvauta **14** renginių, skelbti ir įgyvendinti **2** konkursai/apdovanojimai, parengta ir VPB interneto svetainėje publikuota daugiau nei **120** žinučių pramoninės nuosavybės tematika.

RENGINIAI

1

Klaipėdos, Šiaulių, Kauno bei Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmuose organizuoti seminarai-diskusijos „Prekių ženklų ir dizaino teisinės apsaugos galimybės Lietuvoje ir Europos Sąjungoje“. Pagrindinė šių seminarų-diskusijų ciklo tikslinė auditorija – smulkiojo ir vidutinio verslo atstovai.

2

Druskininkuose vyko Lietuvos teismų teisėjams skirtas seminaras intelektinės nuosavybės pažeidimų ir žalos atlyginimo klausimais. Jame patirtimi dalijosi Latvijos, Rumunijos, Portugalijos teismų teisėjai, Vidaus rinkos derinimo tarnybos (VRDT) atstovai. Seminare dalyvavo 50 Lietuvos teismų teisėjų, 5 prokurorai, Teisingumo ministerijos ir VPB darbuotojai.

Lietuvos teismų teisėjams skirtas seminaras intelektinės nuosavybės pažeidimų ir žalos atlyginimo klausimais (nuotrauka iš VPB archyvo)

3

Vilniuje vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Bendrosios patentinės apsaugos perspektyvos“ pranešėjai iš Europos patentų tarnybos, Europos Sąjungos Komisijos, Lietuvos, Latvijos ir Vengrijos aptarė naujosios sistemos privalumus ir iššūkius, įtaką šalies verslui, mokslo ir akademinei bendruomenei. Diskutuota apie tai, kaip nauja sistema padės pagerinti Lietuvos investicinį klimatą, didinti konkurencingumą ir pritraukti investuotojų.

Tarptautinės konferencijos „Bendrosios patentinės apsaugos perspektyvos“ dalyviai (nuotrauka iš VPB archyvo)

Tarptautinės konferencijos dalyviai (nuotrauka iš VPB archyvo)

Konferencijoje pranešimus skaitę Europos Sąjungos Komisijos atstovas Jean Luc-Gal (kairėje) ir Europos patentų tarnybos atstovas Stefan Luginbuehl (nuotrauka iš VPB archyvo)

Seminare „Dizaino apsauga: ar žinome ir išnaudojame visas galimybes?“ aptarti teisiniai ir praktiniai dizainerio kūrybos laisvės aspektai bei naujausia ES Teisingumo Teismo praktika dizaino srityje, taip pat pristatyta informacija apie intelektinės nuosavybės poveikį ES ekonomikai pagal (VRDT) ir Europos patentų tarnybos atliktą studiją. Seminare analizuotos priežastys, lemiančios santykinai mažą įregistruojamų dizainų skaičių, taip pat pristatyti Europos prekių ženklų ir dizaino tinklo projektai Bendradarbiavimo fondo ir Konvergencijos programos dizaino srityje.

VPB direktorius A. Želvys sveikina seminaro „Dizaino apsauga: ar žinome ir išnaudojame visas galimybes?“ dalyvius (nuotrauka iš VPB archyvo)

5

2015 m. VPB atstovai moderavo ir skaitė pranešimus įvairiose konferencijose bei paskaitose: lapkričio 24 d. moderuota Ūkio ministerijos, bendradarbiaujant su PINO, organizuoto seminaro „Intelektinė nuosavybė ir jos reikšmė, kuriant konkurencingą žiniomis grįstą ekonomiką“ viena iš dalių, taip pat skaityti pranešimai MITA informaciniame seminare „Bendradarbiavimo dėl nacionalinių patentų paraiškų paieškų įgyvendinimas Lietuvoje“ ir Vilniaus inovacijų forume „Innovation Drift 2015“. Lapkričio 5 d. pristatytas pranešimas KTU Santakos slėnyje vykusioje konferencijoje „Inovatyvus verslas: ar visos galimybės išnaudotos“, o lapkričio 26 d. skaityta paskaita KTU „Technologijų entreprenerystė“ kurso studentams.

VPB direktorius A. Želvys Vilniaus inovacijų forume „Innovation Drift 2015“
(nuotrauka iš Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros archyvo)

KONKURSAI, APDOVANOJIMAI

1

Minint Pasaulinės intelektinės nuosavybės dieną, balandžio mėnesį, dizaineris Nauris Kalinauskas už kūrybinę veiklą pramoninio dizaino srityje apdovanotas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) medaliu. N. Kalinauskas nuo 1996 m. kuria interjero elementus, baldus, baldų serijas įvairiems Lietuvos baldų gamintojams. 2000–2015 m. dizaineris dalyvavo daugelyje svarbiausių tarptautinių dizaino parodų Londone, Milane, Niujorke, Singapūre, Tokijuje ir kt. 2007 m. jis pirmasis Lietuvoje gavo prestižinį „Red Dot“ apdovanojimą ir yra daugkartinis parodos „Baldai“ laureatas.

Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos medalis (nuotrauka iš VPB archyvo)

2

Kartu su VRDT organizuotas konkursas dizaino srityje „Kurk ir saugok savo dizainą“. Pirmosios vietos prizas įteiktas dizainerei Linai Maslenskienei už žaislo kartoninės burvaltės „Kurėnas“ dizainą, antrosios vietos prizas – šviestuvų ir baldų gaminių liniją iš perdirbto popieriaus masės pristačiusios kūrybinės studijos „INDI“ atstovei Justei Kubilinskaitei-Tarvydienei, trečiosios vietos prizu apdovanota Ieva Šileikaitė už stalo serviravimo įrankių (padėkliuko) „Sudėliok Lietuvą“ dizainą. Konkursu siekta skatinti kurti ir apsaugoti dizainus, supažindinti su Bendrijos ir nacionaline dizaino apsaugos sistema ir dizaino teisine registracija.

Po konkurso „Kurk ir saugok savo dizainą“ laureatų apdovanojimo ceremonijos: VPB direktorius A. Želvys, „INDI“ atstovė J. Kubilinskaitė-Tarvydienė, dizainerė L. Maslenskienė, dizainerė I. Šileikaitė ir VPB direktoriaus pavaduotoja L. Mickienė (nuotrauka iš VPB archyvo)

3

Nuo 2006 m. Europos patentų tarnybos organizuojami apdovanojimai „Europos išradėjas“ („European Inventor“) yra vienas reikšmingiausių inovacijas ir jų apsaugą populiarinančių renginių Europoje. Apdovanojimų organizatoriai tokiu būdu siekia atrasti ir įvertinti ekonomikai ar visuomenei reikšmingų išradimų autorius, savo šalyse kuriančius inovacijas. Siekiant suteikti kuo platesnį pripažinimą Lietuvos išradėjams, spalio mėnesį VPB pateikė Lietuvos išradėjo prof. Armino Ragausko kandidatūrą dalyvauti apdovanojimuose „Europos išradėjas 2016“.

Informacija pramoninės nuosavybės klausimais – aiškiai ir patraukliai

ES dizaino ir ES prekių ženklų sistemų pristatymui sukurti klipai ir lankstinukai, informuojantys apie paieškinius įrankius „TMview“, „DesignView“ bei elektronines VPB paslaugas prekių ženklų ir dizaino registravimui internetu. Vaizdo medžiaga siekiama patrauklia forma, modernia stilistika ir informatyvumu paskatinti mažo ir vidutinio dydžio inovatyvias kompanijas, startuolius ar jaunus kūrėjus atrasti, susipažinti ir pasinaudoti šiais įrankiais kuriant prekių ženklus ir dizainą (įrašai pasiekiami VPB „Youtube“ kanale „SPB Lithuania“).

Kas mėnesį teikta informacija apie Lietuvos patentus EPT Espacenet ir INPADOC duomenų bazėms, periodiškai atnaujintos VPB internetinės išradimų, prekių ženklų ir dizaino duomenų bazės.

Parengtas apžvalginis informacinis elektroninis leidinys „Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro 2014 m. metinė apžvalga“, paskelbta 2014 m. VPB statistika ir 12 oficialių biuletenių.

VPB atstovai nuolatos bendradarbiavo su Lietuvos žurnalistais ir žiniasklaidos priemonėmis teikdami jiems informaciją apie pramoninės nuosavybės objektų įteisinimą bei komentuodami įvairius šios tematikos klausimus.

TEISĖKŪRA IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

SVARBIAUSI REZULTATAI TEISĖKŪROS SRITYJE:

Supaprastinta įgaliojimų pateikimo VPB tvarka.

VPB išduodamų dokumentų formos pritaikytos elektroninei erdvei.

Pasirengta VPB oficialus biuletenio skelbimui ne vieną, o **2** kartus per mėnesį.

Atlikti parengiamieji darbai, susiję su bendro galiojimo Europos patento ir Bendro patentų teismo sistemos įsigaliojimu Lietuvoje.

TEISĖKŪRA LIETUVOJE

2015 m.

teisėkūros veikla buvo nukreipta į VPB teikiamų paslaugų, įskaitant elektronines paslaugas, tobulinimą.

Siekiant supaprastinti įgaliojimų VPB teikimo tvarką numatyta galimybė teikti ne tik įgaliojimų originalus, bet ir įgaliotojo ar įgaliotinio parašu patvirtintas įgaliojimų kopijas, arba duomenis iš Centrinės hipotekos įstaigos tvarkomo Įgaliojimų registro. Šis pakeitimas įgyvendintas siekiant sumažinti administracinę naštą ir atsižvelgus į sistemos naudotojų pateiktus pasiūlymus.

Įtvirtinant šias nuostatas VPB direktoriaus 2015-09-09 įsakymu Nr. 3R-60 buvo pakeistos Apeliacijų ir protestų nagrinėjimo taisyklės, Dizaino registravimo taisyklės, Patentų paraiškų padavimo, ekspertizės ir patentų išdavimo taisyklės, Prekių ženklų registravimo taisyklės, Puslaidininkinių gaminių topografijų registravimo taisyklės.

Siekiant pritaikyti išduodamų dokumentų formas elektroninei erdvei, VPB direktoriaus 2015 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. 3R-72 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro išduodamų išrašų iš registrų ir duomenų bazių formų patvirtinimo“ buvo patvirtinta nauja išrašo iš VPB tvarkomų registrų ir duomenų bazių forma ir patikslintas registrų ir duomenų bazių duomenų identifikacinių kodų sąrašas.

Siekiant užtikrinti greitesnį ir paprastesnį patentinės informacijos prieinamumą visuomenei VPB direktoriaus 2015 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 3R-79 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro oficialaus biuletenio skelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ buvo patvirtintas VPB Oficialaus biuletenio skelbimo tvarkos aprašas, kuriame patobulinta VPB biuletenio rengimo ir skelbimo tvarka bei numatytas VPB biuletenio skelbimas du kartus per mėnesį (iki šiol jis buvo skelbiamas vieną kartą per mėnesį). Dažnesnis biuletenio skelbimas užtikrina operatyvesnę ir veiksmingesnę pramoninės nuosavybės informacijos sklaidą, nes suinteresuoti asmenys greičiau sužino apie registruotų teisių įsigaliojimą ar pakeitimus Patentų, Prekių ženklų ir Dizaino registruose.

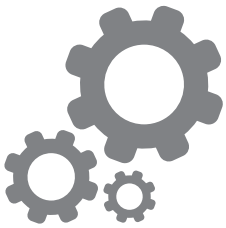
VPB direktoriaus 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3R-81 „Dėl Valstybinio patentų biuro direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. 3R-41 „Dėl dokumentų teikimo Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui elektroniniu būdu“ pakeitimo buvo išplėstas elektroniniu būdu teikiamų VPB paslaugų sąrašas.

2015 m. buvo atnaujinti pasiūlymai dėl teisės aktų projektų, reikalingų siekiant ratifikuoti Susitarimą dėl Bendro patentų teismo, pasirašytą 2013 m. vasario 19 d. Briuselyje, ir Sutartį dėl Bendro patentų teismo Šiaurės ir Baltijos valstybių regioninio skyriaus įsteigimo, pasirašytą 2014 m. kovo 4 d. Briuselyje, kurie buvo pateikti Teisingumo ministerijai. Siekiant tinkamai pasirengti šių tarptautinių sutarčių ratifikavimui, buvo parengtas Bendro patentų teismo veiklos Lietuvoje prielaidų sudarymo veiksmų plano projektas, pateikti siūlymai dėl Susitarimo dėl Bendro patentų teismo įsipareigojimų vykdymo įtraukimo į planavimo dokumentus, ieškota sprendimų klausimui dėl teismo patalpų Vilniuje, kuriose regioninis skyrius galėtų nagrinėti bylas, suteikimo Bendram patentų teismui. VPB atstovas dalyvavo Stokholme vykusiame Šiaurės ir Baltijos valstybių atstovų susitikime dėl regioninio teismo steigimo klausimų, VPB atstovai dalyvavo visuose Parengiamojo komiteto susitikimuose, Parengiamojo komiteto Teisinių klausimų darbo grupės 7-osios komandos dėl Europos patentų bylinėjimosi sertifikato klausimų susitikimuose, Europos patentų organizacijos Administracinės tarybos Atrankos komiteto susitikimuose.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

SVARBIAUSI REZULTATAI TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO SRITYJE:

Įgyvendinti VRDT ir EPT projektai, kurių pagalba atnaujinta registro programinė įranga ir įdiegti VPB paslaugas tobulinantys įrankiai.

Pasiekta didesnė nuolaida EPT atliekamoms nacionalinių patentų paraiškų paieškoms (nuolaida padidinta nuo **50%** iki **75%**).

2015 m.

VPB ir toliau tęsė aktyvų bendradarbiavimą su Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija (PINO), Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (VRDT), Europos patentų tarnyba (EPT), dalyvavo šių organizacijų veikloje. Sėkmingai buvo vykdomos su šiomis organizacijomis sudarytos bendradarbiavimo sutartys.

PASAULINĖ INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS ORGANIZACIJA (PINO)

Kaip ir kiekvienais metais, nuo 1992 metų, kai Lietuva tapo PINO nare, Lietuva buvo atstovaujama PINO Generalinėse Asamblėjose, PINO komitetų susitikimuose. 2015 m. VPB darbuotojai dalyvavo 10-yje PINO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžių bei kitų PINO organizuotų renginių. 2015 m. VPB bendradarbiavo su PINO įgyvendinant su pramoninės nuosavybės informacijos sklaida susijusį Lietuvos – PINO dvišalį bendradarbiavimo planą 2015 metams. Vienas darbuotojas dalyvavo PINO mokymuose. Taip pat 2015 m. suderintas VPB ir PINO dvišalio bendradarbiavimo planas 2016 metams.

VIDAUS RINKOS DERINIMO TARNYBA (PREKIŲ ŽENKLAI IR DIZAINAS) (VRDT)

2015 m. Valstybinis patentų biuras glaudžiai bendradarbiavo su Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (VRDT).

VPB atstovai 2015 metais atstovavo Lietuvos Respublikai 6-iuose Administracinės tarybos, Biudžeto komiteto ir jungtiniuose Administracinės tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant VRDT svarbius organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus. VPB ekspertai 2015 metais dalyvavo 15-oje VRDT ir patentų tarnybų atstovų techninio bendradarbiavimo susitikimų, VRDT ir patentų tarnybų atstovų sąveikos susitikimų prekių ženklų ir dizaino klausimais. 2015 m. 16 VPB darbuotojai dalyvavo 8-iuose VRDT Akademijos organizuojamuose mokymuose.

Vykdant dvišalius bendradarbiavimo su VRDT planus, vykdyti visuomenės švietimo ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos renginiai (plačiau skyriuje „Pramoninės nuosavybės apsaugos populiarinimas ir informacinė veikla“).

2015 m. VPB sėkmingai dalyvavo VRDT Bendradarbiavimo fondo (ang. Cooperation Fund, CF) finansuojamuose projektuose:

Įgyvendintas „Backoffice“ projektas, kurio metu VPB įdiegta nauja prekių ženklų ir dizaino registrų administravimo programinė įranga.

Įdiegtas pramoninės nuosavybės objektų registravimo statistikos prognozei skirtas įrankis „Forecasting“.

Įdiegta dažniausiai užduodamų klausimų duomenų bazė „Call center“.

2015 m. vykdant projektą „Enforcement database“ (liet. Teisių gynimo duomenų bazė) nustatyti už intelektinės nuosavybės teisių gynimą atsakingų institucijų (policijos, muitinės) kontaktiniai asmenys, kurių duomenys perduoti VRDT.

Vykdant VRDT projektą „Anti-Counterfeiting Intelligence Support Tool“ (ACIST) (liet. Kovos su klastojimu duomenų teikimo įrankis) bendradarbiauta su policijos departamentu teikiant VRDT duomenis apie konfiskuotas prekes.

2015 m. vykdytas pilotinis projektas „Case Law“ (liet. Teismų praktika): atrinktos ir išanalizuotos svarbiausios 2006–2015 m. laikotarpio civilinės Lietuvos teismų praktikos bylos autorių teisių srityje, baudžiamosios intelektinės nuosavybės srities bylos bei 2015 m. prekių ženklų bylos. Viešai skelbiami teismų sprendimai ir jų santraukos pateiktos paskelbimui Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro duomenų bazėje.

Taip pat buvo įgyvendinama VRDT Konvergencijos programa, kurios tikslas suderinti, suvienodinti prekių ženklų registravimo praktiką, tobulinti nacionalines prekių ženklų registracijos sistemas, kurti bendrus prekių ir paslaugų klasifikavimo įrankius, atlikti prekių ir paslaugų klasifikavimo terminų lietuvių kalba patikrą. 2015 m. metais daugiausia dėmesio buvo skirta konvergencijos projektams dėl grafinio dizaino pateikimo (CP6) ir dizaino gaminių pavadinimų harmonizavimo (CP7).

Plačiau apie konvergencijos projektus:
http://www.vpb.gov.lt/index.php?p=632&l=lt&n=633

EUROPOS PATENTŲ ORGANIZACIJA (EPO)

Vadovaujantis Europos patentų išdavimo konvencija (Europos patentų konvencija, EPK), VPB atstovai 2015 m. atstovavo Lietuvai 4-iuose EPO Administracinės tarybos susitikimuose, 3-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai, taip pat 4-iuose EPO Atrankos komiteto posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomi bendro galiojimo Europos patento išdavimo, mokesčių paskirstymo valstybėms narėms klausimai. 2015 m. VPB darbuotojai dalyvavo 7-iuose įvairaus pobūdžio EPO renginiuose – komitetuose, valstybių narių atstovų susitikimuose, kituose dalykiniuose renginiuose.

Įvertindami specialių profesinių žinių plėtimo patentų išdavimo srityje poreikį ir pasinaudodami daugiašalio bendradarbiavimo su EPO programos teikiamomis galimybėmis, 2015 metais 9 Valstybinio patentų biuro darbuotojai dalyvavo 6-iuose Europos patentų akademijos mokymuose, 15 VPB darbuotojų turėjo galimybę gilinti užsienio kalbų žinias. Bendradarbiaujant su MITA buvo vykdomas EPO-VPB susitarimas dėl paieškų, pagal kurį Lietuvos subjektai gali pasinaudoti nuolaida, atlikdami paieškas EPT nacionalinėms patentų paraiškoms. 2015 m. spalio mėn. EPO Administracinė taryba patvirtino dar didesnę nuolaidą Lietuvos subjektams, kuri nuo 2016 m. sudaro 75 proc. 2015 m. buvo sėkmingai vykdomas EPO ir VPB dvišalis bendradarbiavimo planas.

BENDRADARBIAVIMAS SU PATENTŲ TARNYBOMIS IR KITAS TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

2015 metais VPB darbuotojai dalyvavo kasmet vykstančiuose Šiaurės ir Baltijos patentų tarnybų bendradarbiavimo vadovų ir ekspertiniuose susitikimuose, Bendro patentų teismo Parengiamojo komiteto veikloje, kitų valstybių patentų tarnybų organizuotuose renginiuose.

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

SVARBIAUSI REZULTATAI
INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ SRITYJE

91%
veiksmų Valstybiniame patentų biure pareiškėjai gali atlikti elektroniniu būdu.

Elektroniniu būdu paduotų prašymų dalis 2015 m. sudarė **59%.**

VPB informacinių sistemų pagrindinė paskirtis yra užtikrinti veiklos procesų automatizavimą, duomenų saugą ir elektroninių paslaugų teikimą visuomenei.

Elektroninių paslaugų teikimui naudojama Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma (VIISP), Elektroninės valdžios vartų portalas. 2015 m. gruodžio 31 d. priėmus Dokumentų teikimo VPB elektroniniu būdu taisykles, patentų, prekių ženklų ir dizaino paraiškos gali būti paduodamos elektroniniu būdu, taip pat iš 70 VPB atliekamų veiksmų net 64 gali būti atliekami elektroniniu būdu jungiantis per e.valdžios vartus. 2013 metais tokių paslaugų buvo 22 (31 proc.). 2015 metais naudojimasis e. paslaugomis kilo nuo 45 proc. iki 59 proc. Elektroninių paraiškų paduota 33,2 proc. (2014 metais 3 proc.) įvairių prašymų – 64 proc. 2016 m. numatomas 94 proc., VPB paslaugų pasiekiamumas bei 68 proc. naudojimosi intensyvumas. Siekiant populiarinti VPB teikiamas elektronines paslaugas, 2015 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. 3R-72 patvirtintos VPB išduodamų išrašų iš registrų ir duomenų bazių formos, taip pat su pareiškėjais komunikuojama tik naudojantis Elektronine pareiškėjų aptarnavimo sistema (EPAS) teikiant VPB dokumentus tik elektronine forma.

2015 m.

Toliau buvo vykdoma VPB informacinių sistemų plėtra. Pagrindinis IT skyriaus darbuotojų darbas – atnaujinti ir prižiūrėti įdiegtas sistemas bei darbo vietas ir užtikrinti jų veikimą.

Buvo rengiami techniniai reikalavimai perkamai techninei ir programinei įrangai.

Bendradarbiaujant su EPT buvo įdiegtas naujas Online filing įskiepis Europos patentų apibrėžčių vertimams pateikti elektroniniu būdu.

IT skyriaus jėgomis buvo vykdomas VPB oficialaus biuletenio maketavimas ir leidimas, kitų VPB leidinių bei lankstinukų dizaino kūrimas, VPB rengiamų parodų apipavidalinimas.

Įdiegta programinė įranga, leidžianti EPT teikti nacionalinių patentų paraiškų duomenis paieškai vykdyti.

Sukurta programinė įranga ir atnaujinta Europos patentų klasifikacija duomenų bazėje.

QaS

EPT vykdydama projektą QaS (angl. – Quality at Source) siekia, kad duomenys naudotojams būtų pateikiami kokybiški, todėl stengiasi, kad pareiškėjai gautų informaciją tiesiogiai iš duomenų šaltinio. Šiuo tikslu VPB buvo sukurta citavimų duomenų bazė ir į ją įvesti visi Lietuvos Respublikos patentuose paminėti informacijos šaltiniai pradedant patentu 3001. Ši duomenų bazė papildoma kiekvieną mėnesį ir citavimų duomenys perduodami EPT.

Elektroninių bibliografinių duomenų perdavimo programinė įranga buvo patobulinta, kad EPT gautų kiek galima išsamesnius duomenis apie Lietuvos Respublikos patentus.

Kad būtų galima patikrinti įvairių patentų tarnybų duomenų pilnumą ir vientisumą, pagrindinės pasaulio patentų tarnybos nutarė keistis šių tarnybų duomenų bazėse esančių patentų sąrašais. Tam VPB buvo sukurta programinė įranga, leidžianti periodiškai teikti šią informaciją suinteresuotoms šalims.

Sukurta žiniatinklio paslauga, leidžianti teikti Europos patentų federaciniam registrui Europos patentų teisinio statuso Lietuvoje duomenis. VPB tinklalapio internetinė Europos patentų duomenų bazė papildyta mokesčių mokėjimo duomenimis ir automatiškai atnaujinama kiekvieną dieną.

Linra

Bendradarbiaujant su VRDT galutinai įdiegta nauja prekių ženklų ir dizaino administravimo sistema Linra, įskaitant naujas TMView ir DesignView versijas, duomenų teikimą internetinėms duomenų bazėms, tarptautinių prekių ženklų duomenų įkėlimą, apeliacijų ir protestų duomenis bei automatinį dizaino ir ženklų biuletenio generavimą. Visi duomenys perkelti iš senos patentų paraiškų administravimo sistemos (Common Software).

Įsigyta projektų valdymo, bendradarbiavimo ir pagalbos tarnybos programinė įranga Jira.

Parengta Patentų administravimo sistemos techninė specifikacija.

Skyrius vykdė kompiuterinių darbo vietų priežiūrą ir atnaujinimą.

EPAS e. paslaugų sistemoje sudaryta galimybė išduoti PDF dokumentus, pasirašytus elektroniniu parašu PDF-LT.

Atnaujinta kompiuterių tinklo valdymo operacinė sistema (Windows Server 2012 vietoj jau nebepalaikomos Windows Server 2003).

Įdiegta nauja dokumentų valdymo sistemos „Avilys“ versija.

Įdiegta duomenų analizės ir ataskaitų sistema (QlickSense).

Įsigyta šiuolaikinė atsarginio kopijavimo paslauga. Dabar visų VPB serverių duomenys kas naktį optiniu kabeliu kopijuojami į nutolusį duomenų centrą.

Kad būtų užtikrintas kibernetinis saugumas VPB bendradarbiauja su VĮ „Infostruktūra“, Lietuvos Respublikos nacionaliniu elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo incidentų tyrimo padaliniu CERT-LT, vykdomi duomenų saugos auditai bei rizikos vertinimas. Į saugos aspektus atsižvelgiama rengiant kompiuterinės ir programinės įrangos viešųjų pirkimų dokumentus. VPB tinklalapis ir e. paslaugų sistemos apsaugotos VĮ „Infostruktūra“ administruojamu „kibernetiniu skėčiu“. Duomenys tarp Lietuvos Respublikos institucijų perduodami naudojantis saugiu valstybiniu duomenų perdavimo tinklu, prašymai dėl nacionalinių patentų paraiškų technikos lygio paieškų ir su jais susiję dokumentai Europos patentų tarnybai perduodami saugių duomenų perdavimo kanalų Patnet2, EPT paieškų ataskaitos bei rašytinės nuomonės dokumentai teikiami tuo pačiu kanalu užtikrinant duomenų saugumą.

Periodiškai atnaujinami ir derinami su Vidaus reikalų ministerija duomenų saugos dokumentai – duomenų saugos nuostatai, veiklos tęstinumo planas, saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės ir naudotojų administravimo taisyklės.

Saugos nuostatų tikslas – sudaryti sąlygas saugiai automatiniu būdu tvarkyti duomenis informacinėje sistemoje: Lietuvos Respublikos patentų, Lietuvos Respublikos prekių ženklų, Lietuvos Respublikos dizaino registruose ir kitose informacinės sistemos posistemėse.

ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SAUGUMO UŽTIKRINIMO TIKSLAI:

elektroninės informacijos konfidencialumo užtikrinimas

elektroninės informacijos vientisumo užtikrinimas

elektroninės informacijos prieinamumo užtikrinimas

Elektroninės informacijos saugai užtikrinti VPB yra paskirtas saugos įgaliotinis.

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras (VPB)
Kalvarijų g. 3, LT-09310, Vilnius
Tel. (8 5) 278 0250
Faksas: (8 5) 275 0723, (8 5) 275 0733
Informacinis tel.: (8 5) 278 02 90
El. paštas: spb@vpb.gov.lt
Informacinis el. paštas: info@vpb.gov.lt
Internetinė svetainė: www.vpb.gov.lt

Santrumpos:

VPB – Valstybinis patentų biuras
TM – Teisingumo ministerija
LTB – Lietuvos technikos biblioteka
EPO – Europos patentų organizacija
EPT – Europos patentų tarnyba
TPK – Tarptautinė patentų klasifikacija
PINO – Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija
ESINT – ES intelektinės nuosavybės tarnyba
PCT – Patentinės kooperacijos sutartis
EPK – Europos patentų konvencija

2016